

Załącznik nr 3
do wniosku o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego

Dr Anny Misztal

Autoreferat prezentujący opis dorobku
i osiągnięć naukowych
(w języku polskim)

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny
Uniwersytet Łódzki
Łódź 2023

Anna Misztal

Spis treści

1. Informacje personalne	2
2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe.....	2
3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych.....	3
4. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).....	5
4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego	5
4.2. Publikacje włączone do osiągnięcia naukowego.....	5
5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych	29
5.1. Przed uzyskaniem stopnia doktora.....	29
5.2. Po uzyskaniu stopnia doktora.....	33
6. Statystyka dorobku naukowego	38
7. Współpraca naukowa z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi.....	39
8. Udział w radach naukowych konferencji i konferencjach	42
9. Kierowanie lub udział w projektach badawczych.....	45
10. Udział w procesie recenzenckim i praca w komitetach redakcyjnych.....	47
11. Udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje naukowo-badawcze	49
12. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska	52
13. Współpraca z otoczeniem biznesowym	56
14. Literatura wykorzystana przy omówieniu cyklu.....	58

1. Informacje personalne

Nazwisko i imię: Misztal Anna

Dyscyplina naukowa: Ekonomia i finanse

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7455-5290>

E-mail: anna.misztal@uni.lodz.pl

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe

- 2016   **Stopień naukowy:** doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii
Temat pracy doktorskiej: *Wpływ unijnej polityki regionalnej na zrównoważony rozwój zachodniego pogranicza Polski*
Promotor pracy doktorskiej: dr hab. Marianna Greta, prof. nadzw. UŁ,
Instytut Ekonomii, Uniwersytet Łódzki
Data nadania stopnia naukowego doktora: 14.11.2016 r.
Instytucja nadająca stopień: Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny,
Uniwersytet Łódzki
- 2008-2013   Stacjonarne Studium Doktoranckie z zakresu Ekonomii, Wydział
Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki
- 2008   **Tytuł zawodowy:** magister ekonomii
Temat pracy magisterskiej: *Wpływ podatku dochodowego na wynik finansowy przedsiębiorstwa na przykładzie spółki akcyjnej Asseco Poland S.A.*
Promotor pracy magisterskiej: dr hab. Dorota Burzyńska, prof. nadzw.
UŁ, Instytut Finansów, Uniwersytet Łódzki
Data egzaminu: 26.06.2008 r.
- 2007-2008   Department of Finance and Accounting: Erasmus, University of Macedonia,
Thessaloniki, Greece
- 2003-2008   **Jednolite stacjonarne studia magisterskie:** Finanse i bankowość
Specjalność: Strategie podatkowe
Miejsce: Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych

2017-obecnie	Adiunkt: Katedra Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa, Instytut Logistyki i Informatyki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki
2014-2016	Asystent: Katedra Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa, Instytut Logistyki i Informatyki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki
2016-2017	Wykładowca/trener: Centrum Nauki i Biznesu "Żak" Sp. z o.o.
2013-2017	Wykładowca/trener: AP Edukacja Sp. z o.o.
2010-2017	Wykładowca/trener: Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.

Dodatkowo współpracowałam i współpracuję z naukowcami z instytucji naukowych i badawczych, krajowych oraz zagranicznych, w tym z:

- Wydziałem Zarządzania oraz Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego;
- Kolegium Logistyki Politechniki Łódzkiej oraz Instytutem Informatyki Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej Politechniki Łódzkiej;
- Katedrą Transportu Drogowego, Wydziału Transportu i Inżynierii Lotniczej, Politechniki Śląskiej;
- Wyższą Szkołą Bankową we Wrocławiu;
- Wydziałem Zarządzania Politechniki Częstochowskiej;
- Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego;
- Wyższą Szkołą Bankową w Warszawie;
- Akademią Sztuki Wojennej;
- ICMS International;
- „Silk Road” International University of Tourism;
- The Institute of Technology and Business (České Budějovice, Czechy);
- Lisbon School of Economics and Management;
- UiT The Arctic University of Norway (Tromsø).

Jestem członkiem następujących stowarzyszeń międzynarodowych zrzeszających ekonomistów i ekonomistów ochrony środowiska naturalnego:

- World Economic Association;
- International Society for Development and Sustainability (ISDS);
- International Society for Ecological Economics (ISEE2023);
- European Association of Environmental and Resource Economists (EAERE).

Współpracuję z wydawnictwami naukowymi, w tym z:

- Instytutem Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego;
- Wydawnictwem Uniwersytetu w Białymstoku;
- Entrepreneurship and Sustainability Center;
- Springer / Springer Nature;
- Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania;
- Sogang University Nam Duck-Woo Economic Research Institute in South Korea;
- Qeios.

Uczestniczyłam w szeregu certyfikowanych kursów z zakresu ekonomii i finansów oraz zrównoważonego rozwoju, sygnowanych przez takie instytucje jak:

- krajowe: Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Łodzi; Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP); Mentoris; PITWIN Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego w Kielcach; Net Akademia; Asseco Academy;
- zagraniczne: Międzynarodowy Fundusz Walutowy; Bank Światowy; ICAN Business Advisor; Alpha Learning System; Great Learning Academy; Basel Institute on Governance; Campus BBVA; Duke University; Erasmus University Rotterdam; ESSEC Business School; Lund University; Macquarie University; Rutgers the State University of New Jersey; The Open University; Università Bocconi; Universitat de Barcelona; University College London; University of Copenhagen; University of Geneva; University of London; University of Michigan; University of New Mexico.

4. Wskazanie osiągnięcia naukowego wynikającego z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.)

Za osiągnięcie naukowe wynikające z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) uznaję cykl publikacji związanych z problemami zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw.

4.1. Tytuł osiągnięcia naukowego

Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w kontekście uwarunkowań ekonomiczno-społecznych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Od kryzysu finansowego do pandemii Covid-19

4.2. Publikacje włączone do osiągnięcia naukowego

Centralne miejsce w prezentowanych przeze mnie badaniach naukowych zajmuje analiza zależności pomiędzy zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw na poziomie sektorowym a jego ekonomiczno-społecznymi uwarunkowaniami postrzeganymi z perspektywy mezo relacji w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Moje rozważania naukowe poświęcone są zagadnieniom związanym z konceptualizacją i pomiarem zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, określeniem jego determinant, wskazaniem implikacji teoretycznych i empirycznych ważnych dla rozwoju teorii i praktyki biznesowej w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

W zrealizowanych badaniach naukowych wykorzystywałam różne narzędzia, metody i techniki, których celem było adekwatne i precyzyjne scharakteryzowanie procesów zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w skali mezoekonomicznej. W pracach naukowych przeprowadziłam:

- analizę porównawczą poziomu zrównoważonego rozwoju w różnych sektorach polskiej i europejskiej gospodarki;
- ocenę wpływu uwarunkowań gospodarczych, w tym poziomu stabilizacji makroekonomicznej, oraz społecznych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w wybranych sektorach gospodarek państw Europy Środkowo-Wschodniej. Szczególne miejsce w moich analizach poświęciłam takim sekcjom PKD2007, jak: Przetwórstwo przemysłowe (C); Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną,

gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D) oraz Transport i gospodarka magazynowa (H);

- ewaluację znaczenia wybranych instrumentów ekonomii energetycznej, w tym wydatków rządowych, podatków ekologicznych, nakładów na odnawialne źródła energii, cen kontraktów terminowych na emisje CO₂, nakładów na B&R oraz Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (EUETS), na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw;
- pomiar tego jak uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości, dostępność do zewnętrznych źródeł finansowania, kreacja i dyfuzja wiedzy, umiejętności i wiedza przedsiębiorców oraz regulacje prawne dotyczące prowadzenia biznesu, wpływają na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw;
- próbę wyodrębnienia determinant endo- i egzogenicznych, w tym bezpieczeństwa finansowego przedsiębiorstw, globalizacji, spójności społecznej i uwarunkowań makroekonomicznych, wpływających na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym.

Wskazane problemy badawcze znajdują swoje odzwierciedlenie w doborze artykułów, przedstawionych do oceny jako osiągnięcie habilitacyjne: *Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w kontekście uwarunkowań ekonomiczno-społecznych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Od kryzysu finansowego do pandemii Covid-19.*

W zgłoszonych do oceny artykułach swoją uwagę koncentruję na państwach Europy Środkowo-Wschodniej, które są członkami Unii Europejskiej. Posiadają one wiele cech wspólnych, łączy je bliskość geograficzna i kulturowa oraz podobne doświadczenia w transformacji gospodarek. Kraje te charakteryzuje jednakże różny potencjał rozwoju społeczno-gospodarczego i często odmienne podejście do ochrony środowiska naturalnego. Stąd też stanowią ciekawy obszar badawczy, ważny z punktu widzenia realizacji zadań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Artykuły wskazane do oceny wniosku habilitacyjnego obejmują okres badawczy od 2008 do 2022 roku, przy czym ze względu na termin wydania publikacji ich zakres czasowy jest zróżnicowany. Wyniki badań pozwalają na ocenę tego, jak kształtował się zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w wybranych sektorach gospodarki od momentu kryzysu finansowego, po stopniowe wychodzenie z niego, aż do wybuchu pandemii Covid-19.

Wynikiem prowadzonych przeze mnie analiz są ważne wnioski, teoretyczne i empiryczne, stanowiące o wkładzie do dyskursu naukowego na temat ekonomiczno-społecznych uwarunkowań zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw.

Przedłożony do oceny cykl publikacji obejmuje łącznie 10 artykułów naukowych opublikowanych w Wydawnictwach znajdujących się w wykazie czasopism punktowanych Ministra Edukacji i Nauki, z czego trzy zostały opublikowane w czasopismach z Impact Factorem (IF) (Tabela 4.1). W cyklu prac znajdują się 4 artykuły napisane w języku polskim i 6 artykułów napisanych w języku angielskim.

Punktacja włączonych do osiągnięcia naukowego prac wynosi (podane punkty odnoszą się bezpośrednio do wykazów MNiSW/MEiN z roku publikacji artykułu naukowego): **IF= 9.928; IF5= 10.126; MNiSW/MEiN= 572 pkt.**

Tabela 4.1. Cykl publikacji przedłożony do oceny wniosku habilitacyjnego

L.p.	Artykuły w ramach cyklu	Wydawnictwo	Pkt. MNiSW/MEiN; IF
1	Misztal A. (2018). Zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw- ewaluacja. <i>Handel Wewnętrzny</i> , 2(373).	Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i Koniunktur. Szkoła Główna Handlowa	12
2	Misztal A. (2019). Bezpieczeństwo finansowe a zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw przemysłowych. <i>Ekonomia XXI wieku</i> , 1(21).	Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu	20
3	Misztal A. (2019). Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw a stopień rozwoju społeczno-gospodarczego. <i>Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów</i> , 174.	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie Oficyna Wydawnicza SGH	40
4	Misztal A. (2020). Podatki środowiskowe a zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw transportowych. <i>Gospodarka Materialowa & Logistyka</i> , 1.	Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne	40
5	Pieloch-Babiarz A., Misztal A. , Kowalska M. (2021). An impact of macroeconomic stabilization on the sustainable development of manufacturing enterprises: the case of Central and Eastern European Countries. <i>Environment, Development and Sustainability A Multidisciplinary Approach to the Theory and Practice of Sustainable Development</i> , 22, 7.	Springer	40 (IF= 4.080; IF5= 3.972)
	Mój udział w tworzeniu publikacji oceniam na 34%. Polegał on na napisaniu streszczenia, wprowadzenia, przeglądzie literatury przedmiotu, przeprowadzeniu dyskusji oraz omówieniu wyników prowadzonych analiz.		

6	Comporek M., Kowalska M., Misztal A. (2021) . The sustainable development of transport enterprises in the context of macroeconomic conditions. The case of Central and Eastern European Countries. <i>Entrepreneurship and Sustainability Issues</i> , 8, 3.	Entrepreneurship and Sustainability Center	70
	Mój udział w tworzeniu publikacji oceniam na 34%. Polegał on na napisaniu streszczenia, wprowadzenia, opracowaniu metodyki badania oraz przeprowadzeniu dyskusji oraz wyników.		
7	Comporek M., Kowalska M., Misztal A. (2022) . Macroeconomic stability and transport companies' sustainable development in the Eastern European Union. <i>Journal of Business Economics and Management</i> , 23(1).	Vilnius Gediminas Technical University	70 (IF= 2.596; IF5= 2.821)
	Mój udział w tworzeniu publikacji oceniam na 33%. Polegał on na napisaniu streszczenia, wprowadzenia, omówieniu teorii (przegląd literatury przedmiotu), opracowaniu metodyki badania oraz przeprowadzeniu dyskusji oraz wyników.		
8	Misztal A. (2022) . Sustainable development of manufacturing enterprises in the socio-economic context. The case of Poland and Germany. <i>Optimum. Economic Studies</i> , 2(108).	Wydział Ekonomii i Finansów, Uniwersytet w Białymstoku	70
9	Misztal A. (2022) . The entrepreneurial determinants of sustainable development of enterprises in emerging EU economies. <i>Organization and Management Series</i> , 155.	Silesian University of Technology. Publishing House	70
10	Misztal A., Kowalska M., Fajczak-Kowalska A. (2022) . The impact of economic factors on the sustainable development of energy enterprises: The case of Bulgaria, Czechia, Estonia and Poland. <i>Energies</i> , 15(18):6842.	MDPI	140 (IF= 3.252; IF5=3.333)
	Mój udział w tworzeniu publikacji oceniam na 35%. Polegał on na napisaniu wprowadzenia, tła teoretycznego, metodyki badania, dyskusji i konkluzji.		
Łączna liczba uzyskanych punktów MNiSW/MEiN za publikacje zgłoszone do cyklu			572
Impact Factor (IF)			9.928
Impact Factor 5-letni (IF5)			10.126

Źródło: opracowanie własne.

W dyscyplinie ekonomia i finanse istnieje szereg zjawisk oraz problemów badawczych, które ze swej natury są wielowymiarowe i wielopłaszczyznowe a tym samym nie poddają się próbom jednolitego ich rozwiązania oraz badania. Zagadnienia zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw są niezwykle interesującym, aktualnym, a zarazem złożonym problemem badawczym, co wynika z wielości podejść, definicji i operacjonalizacji tego terminu (Olszewski 2000; Boehlke 2004; Borys & Rogala 2008; Kielczewski 2010; Yifu & Wang 2022).

Gwałtowny rozwój przemysłu, globalizacja, internalizacja, rozwój nowych technologii teleinformatycznych, a także wzrost świadomości ludności o zagrożeniach jakie się z nimi

wiążą, przyczyniły się do rozwoju nowych idei i koncepcji opisujących rzeczywistość społeczno-gospodarczą (Samuelson & Nordhaus 2000; Boudreau & Ramstad 2005; Sagan 2007; McIntyre i in. 2009; Brzozowski 2015; Grynia 2020). W drugiej połowie XX wieku, w debacie publicznej oraz dyskursie naukowym zaczęto dostrzegać i akcentować, że zmiany klimatu i degradacja środowiska naturalnego zagrażają zdrowiu, a także życiu obecnemu i przyszłym pokoleń ludzi (Beckman 2008; Godlewska & Poskrobko 2008; Hansen i in. 2013; Leszczyński 2019).

Na gruncie przemian społeczno-gospodarczych, ograniczoności i kurczenia się zasobów naturalnych oraz zagrożeń dla klimatu narodziła się koncepcja zrównoważonego rozwoju. Termin ten po raz pierwszy został użyty przez Hansa Carla von Carlowitza, a następnie przyjęty przez ruch ochrony środowiska naturalnego i wprowadzony do szerokiej debaty publicznej. Szczególny rozkwit idei przypada na lata 90-te XX wieku i początek XXI wieku (Poskrobko 2013; Latoszek 2016; Lozano 2022).

Obecnie zrównoważony rozwój jest przedmiotem szerokiego dyskursu naukowego, obejmującego różne dyscypliny, oraz zajmuje ważne miejsce w praktyce gospodarczej (Meadowcroft 2000; Dasgupta 2007; Fiedor & Kociszewski 2010; Jeżowski 2016; Acosta Castellanos & Queiruga-Dios 2022). W literaturze przedmiotu podkreśla się jego złożony, holistyczny charakter, co przejawia się w różnym podejściu do jego konceptualizacji (Mathiasson & Jochumsen 2022). Najbardziej rozpowszechniona definicja pochodzi z raportu *Nasza wspólna przyszłość* (Raport Brundtland, ang. „Our common future”) z 1987 r., który wskazał, że zrównoważony rozwój to rozwój, zaspokajający potrzeby obecne i nie zagrażający możliwościom zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń.

Realizacja koncepcji zrównoważonego rozwoju wymaga zaangażowania państw, instytucji i organizacji międzynarodowych oraz całych społeczności (Bansal 2002; Kolk & van Tulder 2010; Bose & Khan 2022; Szychta 2022). Szczególne miejsce zajmują tu przedsiębiorstwa, które powszechnie uznawane są za podmioty w dużym stopniu przyczyniające się do degradacji środowiska naturalnego (Elkington 1994; Murphy & Bendell 1997; Hart 1997; Aragón-Correa & Rubio-López 2007; D'Angelo i in. 2022). Stąd też konieczne jest podejmowanie przez nie aktywnych działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu i ochrony zasobów przyrody.

Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw stanowi jeden z ważniejszych aspektów stabilnego i trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego odbywającego się w zgodzie z ochroną

środowiska naturalnego (Dyllick & Hockerts 2002; Porter & Kramer 2007; Dvořáková & Zborková 2014; Grabara i in. 2015; Brzozowski 2015; Zhou i in. 2022).

W wielu opracowaniach zrównoważony rozwój przedsiębiorstw wymieniany jest wraz z takimi pojęciami, jak: społeczna odpowiedzialność biznesu (CSR) (Moon 2007; Xia i in. 2018; Gillan i in. 2021); ekologiczna i społeczna odpowiedzialność biznesu (ECSR) (Suska 2021; Latif i in. 2022); rozwój ekologiczny (ekorozwój) (Ruggerio 2021); środowisko, społeczna odpowiedzialność i ład korporacyjny (ESG) (Sciarelli i in. 2021). Choć zrównoważony rozwój ma wiele wspólnego ze wskazanymi terminami, to jednak jego zakres pojęciowy jest bardziej złożony, a kluczowa perspektywa odnosi się do przyszłości.

Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw obejmuje trzy kluczowe filary, rozwój ekonomiczny (związany z posiadanymi zasobami majątkowymi, ogólną sytuacją finansowo-majątkową podmiotów gospodarczych), społeczny (inwestycje w kapitał ludzki i intelektualny, wsparcie pracowników i lokalnych społeczności) i środowiskowy (ograniczenie emisji szkodliwych substancji, wdrażanie ekoinnowacji oraz rozwiązań przyjaznych środowisku naturalnemu) (MacDonald 2005; Grudzewski i in. 2010; Oželienė 2017; Gillan i in. 2021).

Przedsiębiorstwa będące na ścieżce zrównoważonego rozwoju dążą do ograniczenia emisji zanieczyszczeń i ilości wytwarzanych odpadów. Przyczyniają się tym samym do egalitaryzmu środowiskowego, społecznego i gospodarczego oraz zapewniają realizację ładu wewnątrz i międzypokoleniowego (Holliday i in. 2002; Witek-Crabb 2005; Acs i in. 2008; Firlej 2011; Trojanowski 2015).

Wielowymiarowość, złożoność i wielopłaszczyznowość zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw powodują, że jest on determinowany przez szereg czynników, które można podzielić na endo- i egzogeniczne. Do czynników zewnętrznych należy zaliczyć: sytuację makroekonomiczną, politykę fiskalną i monetarną (Klapper i in. 2006; Arin i in. 2015; Wielewska 2019; Matinaro i in. 2019; Burzyńska & Hajdys 2021), uwarunkowania geopolityczne, regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska naturalnego (Li i in. 2012; Carree i in. 2007; Stevenson & Lundstrom 2007), nakłady na badania i rozwój (Acs i in. 2008), poziom wykształcenia społeczeństwa (Isenberg 2010; Schaltegger & Wagner 2011; Pabian 2017; Burdina i in. 2017; Dewi i in. 2019; Berkowitz i in. 2020; Yu i in. 2022). Ponadto na decyzje przedsiębiorstw wpływ mają dostępność do zewnętrznych źródeł finansowania (Carter & Shaw 2006; Moritz i in. 2016) oraz rządowe programy wsparcia dla inicjatyw na rzecz zrównoważonego rozwoju (Yang & Li 2011; Shah & Pahnke 2014; Tsai i in. 2016).

Wśród czynników wewnętrznych wyróżnia się sytuację finansowo-majątkową przedsiębiorstwa, przyjętą i realizowaną strategię i model biznesowy, świadomość ekologiczną pracowników, zasoby wiedzy, kulturę organizacyjną (Folqué i in. 2021; Zhou i in. 2022).

Dotychczasowe wyniki badań uwidocznione w światowej i polskiej literaturze przedmiotu wskazują na siłę i kierunki wpływu wzrostu gospodarczego na poziom zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw. Odnotować należy, że część badaczy uważa, że w krajach o niskim poziomie rozwoju oraz rozwijających się rozwój gospodarczy wpływa negatywnie na środowisko naturalne (Bali Swain & Yang-Wallentin 2020; Cantarero 2020). Natomiast w krajach rozwiniętych, o wysokim poziomie edukacji ekologicznej, zależność pomiędzy rozwojem gospodarczym i społecznym a ochroną środowiska naturalnego jest często pozytywna. W dużej mierze wynika to ze wzrostu świadomości odnośnie zagrożeń dla klimatu i środowiska naturalnego wśród społeczeństwa oraz presji na stosowanie bardziej ekologicznych wzorców produkcji i konsumpcji (Ali i in. 2022).

Wyniki analiz wskazują, że to głównie duże przedsiębiorstwa podejmują się realizacji inwestycji ekologicznych i społecznie odpowiedzialnych zadań, głównie ze względu na ich wysoką kosztochłonność (Matos 2020; Gillan & Laura 2021). Projekty inwestycyjne i nakłady na ochronę środowiska naturalnego wynikają z presji społecznej, konieczności przestrzegania coraz to bardziej restrykcyjnych norm ekologicznych, zmiany modelu konsumpcji, wzrostu poziomu konkurencyjności, zaangażowania, a także społecznej i ekologicznej odpowiedzialności kadry menedżerskiej (Bernatt 2009; Dymowski & Szymańska 2009; Roselle 2016; Camilleri 2017).

Z kolei siłą napędzającą małe i średnie podmioty gospodarcze do podejmowania i realizacji zadań na rzecz zrównoważonego rozwoju jest w dużej mierze świadomość ekologiczna ich właścicieli, a także chęć sprostania wyzwaniom jakie stawia przed nimi konkurencyjny rynek, w tym wzrost popytu na produkty i usługi ekologiczne (Anuszevska i in. 2011; Klewitz & Hansen 2014; Leoński 2016; Das i in. 2020).

Szczególnym wyzwaniem dla badaczy jest wskaźnikowa ocena zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw na poziomie sektorowym (Carroll 2016; Cicirko 2022). Wynika to z ograniczonej dostępności do danych w zakresie wyników społecznych i ekologicznych w poszczególnych sektorach gospodarki, co więcej część danych środowiskowych gromadzona jest od stosunkowo krótkiego okresu. Niesie to za sobą konieczność zastosowania takiego podejścia, które najrzetelniej odzwierciedli rzeczywistość społeczno-gospodarczą.

Nowością i wkładem do nauki zgłoszonego i prezentowanego tutaj cyklu publikacji powiązanych tematycznie jest autorskie podejście do oceny zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw na poziomie sektorowym oraz stworzenie modeli statystycznych, które za pomocą równania/układu równań pomogły wyjaśnić mechanizm zachodzący w badanym obszarze. Ponadto przeprowadzone analizy pozwoliły na dostrzeżenie zmian w dynamice zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w czasie od kryzysu finansowego do pandemii Covid-19.

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw oraz jego filarów, ekonomicznego, społecznego i środowiskowego, stworzyłam na podstawie informacji zawartych w bazach Głównego Urzędu Statystycznego oraz Eurostatu. W badaniach wykorzystałam syntetyczny wskaźnik rozwoju, do którego normalizacji zastosowałam klasyczne formuły standaryzacji i unitaryzacji. Wyznaczone wskaźniki charakteryzują się mierzalnością, interpretowalnością i porównywalnością, co jest szczególnie istotne w przypadku analiz porównawczych.

Prezentowane w publikacjach modele opisują powiązania między uwarunkowaniami makroekonomicznymi, społecznymi i wybranymi instrumentami ekonomii energetycznej a zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw na poziomie sektorowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej.

Wartością dodaną jest wykorzystanie i rozpowszechnienie modeli, spostrzeżeń i wniosków polskich naukowców oraz zaprezentowanie ich przed szerszym, międzynarodowym gremium naukowców w kontekście realizowanych badań własnych. Przykładem może być tutaj wprowadzenie modelu pięciokąta stabilizacji makroekonomicznej jako determinanty zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw na poziomie sektorowym (Kołodko 1993).

Niewątpliwie ważne miejsce w prezentowanych publikacjach ma krytyczny przegląd literatury przedmiotu, polskiej i zagranicznej, oraz próba wyciągnięcia własnych wniosków, a także dyskusja i polemika naukowa, na gruncie których przeprowadziłam próbę stworzenia własnych definicji zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw na poziomie sektorowym.

Dodatkowo sformułowałam implikacje teoretyczne i empiryczne, które szerzej omówiłam w dalszej części autoreferatu, istotne z punktu widzenia mojego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej oraz praktyki gospodarczej.

Modele zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw choć posiadają ograniczenia badawcze, związane choćby z dostępnością do danych, doбором wskaźników do analizy, czy też wyborem okresu badawczego i samych metod estymacji, to mogą być ważne dla decyzji

podejmowanych przez podmioty gospodarcze oraz dla kierunków rozwoju polityki makroekonomicznej, społecznej i ochrony środowiska naturalnego.

Podstawowym celem moich badań naukowych w artykułach zgłoszonych do cyklu publikacji przedstawionych do oceny wniosku habilitacyjnego była ocena wpływu wybranych uwarunkowań ekonomiczno-społecznych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw na poziomie sektorowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej będących członkami Unii Europejskiej. W związku z tak sformułowanym celem przyjęłam następującą hipotezę główną (H_0):

Wpływ czynników ekonomicznych i społecznych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z różnych sektorów gospodarek państw Europy Środkowo-Wschodniej w okresie od kryzysu finansowego do pandemii Covid-19 był zróżnicowany pod kątem istotności statystycznej, siły i kierunku.

Dodatkowo sformułowałam następujące hipotezy pomocnicze:

- H_1 : Dynamika zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej była dodatnia w latach 2008-2022;
- H_2 : Rozwój środowiskowy był siłą napędową zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw;
- H_3 : Stabilność makroekonomiczna, spójność społeczno-ekonomiczna oraz bezpieczeństwo finansowe wpływały pozytywnie na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej;
- H_4 : Wpływ instrumentów ekonomii energetycznej na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z sektora energii był zróżnicowany, co do siły i kierunków wpływu w latach 2008-2022 w państwach Europy Środkowo-Wschodniej.

Przedstawiony cykl poświęcono rozważaniom naukowym odnoszącym się do różnych sektorów gospodarki, przy czym szczególne miejsce zajmuje w nim ocena zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw z trzech sekcji PKD2007, w tym z Przetwórstwa przemysłowego (C); Wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D) oraz Transportu i gospodarki magazynowej (H). Dobór takiej grupy badawczej wynikał z moich zainteresowań naukowych oraz z tego, że sektory te były i są ważne dla zachowania stabilności gospodarczej, spójności społecznej i politycznej, ponadto charakteryzuje je wysoki negatywny wpływ na środowisko naturalne (wysoka emisyjność gazów cieplarnianych zgodnie z raportami Eurostatu).

W badaniach realizowanych i zgłoszonych do cyklu szczególne miejsce zajmuje Polska oraz inne państwa Europy Środkowo-Wschodniej będące w Unii Europejskiej, w tym Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry. Kraje te mają wiele cech wspólnych, są bliskie kulturowo, charakteryzują się podobnym poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego, przeszły proces transformacji ustrojowej, w zbliżonym czasie miała miejsce ich akcesja do Unii Europejskiej. Co istotne, ze względu na zapóźnienie społeczno-gospodarcze, związane z ustrojem komunistycznym, ich infrastruktura techniczna i technologiczna wymagała wdrażania szeregu inwestycji, twardych i miękkich, niezbędnych do tego, aby mogły one swobodnie rywalizować na arenie międzynarodowej. Ważnym z punktu widzenia podjętych badań jest fakt, że gospodarki tych krajów oparte są na paliwach kopalnianych. Stąd też rozważania nad czynnikami społeczno-ekonomicznymi, w tym instrumentami ekonomicznymi, stabilizacją makroekonomiczną czy bezpieczeństwem finansowym są istotne, gdyż wpływają na dynamikę procesów zrównoważonego rozwoju.

Moje badania naukowe mają charakter teoretyczno-empiryczny. Literatura uwzględniona w artykułach obejmuje pozycje polskie i zagraniczne, wybrane w oparciu o zasoby baz Scopus i Web of Science. Dane do analiz pochodzą z Eurostatu, Głównego Urzędu Statystycznego, Banku Światowego, Międzynarodowego Funduszu Walutowego, KOF Swiss Economic Institute. Do obliczeń wykorzystałam programy Statistica i Gretl.

W analizach empirycznych wykorzystałam narzędzia i metody statystyczne obejmujące badanie zależności z wykorzystaniem wskaźników korelacji liniowej Pearsona, Spearmana, Gamma i Kendalla. Dodatkowo do oceny wpływu wybranych czynników na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw i jego filary zastosowałam Klasyczną Metodę Najmniejszych Kwadratów (KMNK), Model Wektorowej Autoregresji (VAR) oraz równania współzależne, do których estymacji użyłam metod KMNK lub równań pozornie niepowiązanych (SUR).

W stworzonych modelach respektowałam wymagania stawiane wskazanym metodom, w tym sprawdziłam testy pierwiastka jednostkowego na stacjonarność szeregu (test KPSS), homoskedastyczność (test White'a), autokorelację (testy Durbina-Watsona i Breuscha-Godfrey'a), normalność rozkładu (test Doornika-Hansena), kolinearność (test Variance Inflation Factor). Za poziom istotnej statystycznie zależności przyjąłam wartość $p < 0.05$.

Chociaż zaprezentowane i wykorzystane modele mają ograniczenia, związane z doбором wskaźników analitycznych i okresem badawczym, to mogą stanowić narzędzie wspierające menedżerów przedsiębiorstw w podejmowaniu decyzji operacyjnych i strategicznych

oraz wspomagać władze poszczególnych krajów, jak i całej Unii Europejskiej, w aktywizacji przedsiębiorstw do działań na rzecz zrównoważonego rozwoju.

W dalszej części prezentacji osiągnięcia naukowego omówiłam załączone do cyklu publikacje naukowe, następnie przedstawiłam wnioski końcowe, implikacje teoretyczne i empiryczne. Wskazałam również na kierunki przyszłych badań naukowych.

Wyniki analiz zawarte w opracowaniu otwierającym cykl publikacji zgłoszony do oceny wniosku habilitacyjnego, *Zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw- ewaluacja*, były moimi pierwszymi empirycznymi rozważaniami nad zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw. Wskazałam, że rozwój ten wymaga racjonalnego gospodarowania zasobami, wdrażania przyjaznych środowisku naturalnemu rozwiązań technologicznych, zmian w zarządzaniu zasobami ludzkimi. Wartością dodaną było sformułowanie autorskiej definicji zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw. Jego mianem określiłam rozwój w trzech obszarach, ekonomicznym, społecznym i środowiskowym, którego przejawem jest poprawa sytuacji finansowo-majątkowej, wzrost poziomu aktywów i wartości przedsiębiorstwa, warunków i jakości pracy, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz podniesienie standardów związanych z ochroną środowiska naturalnego.

Celem wskazanej publikacji była ocena dynamiki zrównoważonego rozwoju polskich podmiotów gospodarczych w szesnastu sekcjach PKD2007. Stworzyłam zintegrowane wskaźniki rozwoju ekonomicznego, społecznego i środowiskowego a następnie opracowałam syntetyczne wskaźniki zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw.

Wyniki badania pokazały, że poziomy wskaźników były zróżnicowane w poszczególnych sekcjach gospodarki. W większości z nich odnotowałam niewielki dodatni trend wskaźnika zrównoważonego rozwoju, wyjątkiem jest tu sekcja Górnictwo i wydobywanie. Najniższy przeciętny poziom wskaźnika zrównoważonego rozwoju zaobserwowałam również w tej sekcji, najwyższy zaś w Informacji i komunikacji. Zwiększenie poziomu zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w piętnastu z szesnastu sekcji w okresie 2009-2015 wskazuje, że stopniowo wychodziły one z kryzysu finansowego, co przełożyło się na wzrost inwestycji społecznie i ekologicznie odpowiedzialnych.

Interesującym faktem, który należy odnotować, jest to, że w wielu przypadkach poziom rozwoju społecznego i środowiskowego był wyższy od rozwoju ekonomicznego. Przykładem może być tu sekcja Górnictwo i wydobywanie, w której nastąpiła poprawa poziomu rozwoju społecznego i środowiskowego, a zmniejszył się poziom rozwoju ekonomicznego. Taki stan

rzeczy może być wynikiem tego, że sekcja ta pełni ważną, również historyczną rolę oraz posiada silne związki zawodowe, które mimo słabych wyników ekonomicznych są w stanie wywalczyć sobie poprawę jakości i warunków pracy. Co więcej w sekcji tej od 2009 do 2015 roku zmniejszył się negatywny wpływ działalności gospodarczej na środowisko naturalne, spadła emisja gazów cieplarnianych, co było w części rezultatem zmniejszenia skali działalności, a także stopniowym wprowadzaniem bardziej przyjaznych środowisku naturalnemu technologii.

W drugiej publikacji, *Bezpieczeństwo finansowe a zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw przemysłowych*, skoncentrowałam się na czterech sekcjach, w tym na Górnictwie i wydobywaniu (B), Przetwórstwie przemysłowym (C), Wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D) oraz Dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją (E). Moim celem była ocena wpływu bezpieczeństwa finansowego na zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw przemysłowych w latach 2010-2017. Początkowe rozważania poświęciłam omówieniu determinant zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem znaczenia bezpieczeństwa finansowego. Wykazałam wieloznaczność pojęcia bezpieczeństwo finansowe przedsiębiorstw oraz jego wpływ na inwestycje społeczne i ekologiczne.

W części empirycznej wyznaczyłam syntetyczne wskaźniki zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw oraz bezpieczeństwa finansowego, które utworzyłam na podstawie wskaźników analitycznych, w tym rentowności obrotu netto, rentowności aktywów, rentowności aktywów trwałych, rentowności aktywów obrotowych, rentowności kapitału własnego, płynności I stopnia, płynności II stopnia, płynności III stopnia, relacji zobowiązań do należności.

Wyniki badania wskazały na dodatnią dynamikę wskaźnika zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w trzech z czterech sekcji, wyjątkiem było Górnictwo i wydobywanie (podobne wyniki odnotowałam w pierwszej publikacji cyklu). Dodatni trend syntetycznego wskaźnika bezpieczeństwa finansowego wystąpił w Przetwórstwie przemysłowym i Dostawie wody, ujemny zaś w Górnictwie i wydobywaniu oraz w Wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną [...].

Wyznaczone współczynniki korelacji liniowej Pearsona pomiędzy syntetycznymi wskaźnikami zrównoważonego rozwoju i bezpieczeństwa finansowego wskazały na wysoką

zależność w sekcji Przetwórstwo przemysłowe oraz Górnictwo i wydobywanie, przeciętną w sekcji Dostawa wody [...] i bardzo niski poziom zależności w sekcji Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną [...].

Wyniki estymacji KMNK wykazały istotny statystycznie wpływ bezpieczeństwa finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w trzech sekcjach, natomiast brak owej istotności w sekcji Dostawa wody [...]. Najwyższy wpływ zmiennej objaśniającej odnotowałam w Przetwórstwie przemysłowym, najniższy w Górnictwie i wydobywaniu oraz w Wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną [...]. W dwóch ostatnich sekcjach niski poziom zależności może wynikać z faktu, że miały one ważne znaczenie dla bezpieczeństwa kraju i działają w oparciu o szczególne regulacje prawne.

Utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa finansowego przedsiębiorstw podnosi ich zdolność kredytową oraz możliwość samofinansowania inwestycji, a tym samym jest ważne dla zrównoważonego rozwoju. Konieczne jest zatem utrzymanie prawidłowych relacji bilansowych, płynności finansowej, poprawa rentowności i sprawności funkcjonowania przedsiębiorstw.

W trzecim artykule, przedłożonym do oceny wniosku habilitacyjnego, *Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw a stopień rozwoju społeczno-gospodarczego*, dokonałam oceny wpływu stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego na zrównoważony rozwój sektora przedsiębiorstw. Badanie przeprowadziłam na grupie przedsiębiorstw z Polski, Czech, Estonii, Słowacji, Litwy i Łotwy w latach 2008-2017.

Akcentując mnogość koncepcji zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, zaznaczyłam, że ważnymi aspektami przy formułowaniu jego definicji jest uwzględnienie procesów globalizacji, długiego okresu, efektów zewnętrznych, polityki ochrony środowiska naturalnego i jej wpływu na osiągnięte efekty społeczne i ekologiczne.

W części empirycznej skoncentrowałam się na przedstawieniu wyników badania, stworzyłam syntetyczne wskaźniki zrównoważonego rozwoju sektora przedsiębiorstw w analizowanych państwach oraz oceniłam wpływ stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego na ich poziom. Do tego celu wykorzystałam wskaźnik HDI (ang. Human Development Index), który jest syntetycznym wskaźnikiem opisującym stopień rozwoju społeczno-ekonomicznego krajów.

Wyniki wskazały, że zarówno wskaźnik zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, jak i wskaźnik HDI we wszystkich analizowanych krajach posiadał dodatnią dynamikę

w okresie 2008-2017. Pierwszy z nich najwyższą dynamikę miał w Czechach, a najniższą na Łotwie. Natomiast dynamika wskaźnika HDI była zbliżona we wszystkich państwach. Co więcej, w większości analizowanych krajów (za wyjątkiem Łotwy) wystąpiła istotna statystycznie zależność pomiędzy stopniem rozwoju społeczno-gospodarczego a zrównoważonym rozwojem sektora przedsiębiorstw. Bardzo wysoki poziom zależności wystąpił w Estonii i na Słowacji, wysoki w Polsce i na Litwie. Na podobną relację wskazują wyniki regresji wielorakiej, gdzie wpływ wskaźnika HDI na zrównoważony rozwój był również istotny statystycznie. Wyjątkiem była tu Łotwa, która stykała się z problemami gospodarczymi i politycznymi, gospodarka jest otwarta oraz zależna od eksportu.

Spójność społeczno-ekonomiczna jest istotna dla zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, stąd też konieczne jest podejmowanie działań i inicjatyw na rzecz wsparcia i rozwoju edukacji, poprawy warunków i jakości życia oraz stabilności polityki gospodarczej.

W czwartej publikacji przedłożonej do oceny wniosku habilitacyjnego, *Podatki środowiskowe a zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw transportowych*, omówiłam wpływ podatków środowiskowych (ekologicznych), w tym podatków od energii, transportowych, od zanieczyszczeń oraz z tytułu użytkowania zasobów naturalnych, na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw transportowych w Polsce w latach 2009-2018.

Syntetyczne wskaźniki zrównoważonego rozwoju i jego filarów w sekcji Transport i gospodarka magazynowa przedstawiłam porównując je do ogółu przedsiębiorstw. Wyniki wskazały, że wskaźniki w badanej sekcji nie różniły się znacząco od wartości przeciętnych dla sektora przedsiębiorstw, co więcej w ostatnich latach omawianego okresu rozwijały się bardziej dynamicznie. Ponadto sektor ten zapewniał coraz to wyższy udział w budżecie z tytułu podatków środowiskowych.

Współczynniki korelacji liniowej Pearsona pomiędzy zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw a wysokością całkowitych obciążeń z tytułu podatków środowiskowych wskazały na wysoką, istotną statystycznie zależność pomiędzy badanymi zmiennymi. Podobne wyniki uzyskałam w przypadku modeli estymowanych metodą KMNK. Wzrost podatków środowiskowych spowodował nieznaczny wzrost syntetycznego wskaźnika zrównoważonego rozwoju, jak i jego filarów, rozwoju ekonomicznego, społecznego i środowiskowego. W przypadku estymacji z wyodrębnieniem poszczególnych rodzajów podatków odnotowałam istotną statystycznie, dodatnią zależność pomiędzy wpływem podatków od energii,

transportowych oraz podatków z tytułu użytkowania zasobów, a ujemną w przypadku podatków od zanieczyszczeń.

Wyniki badania potwierdziły, że podatki środowiskowe są ważnym instrumentem wspierającym zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z sekcji Transport i gospodarka magazynowa. Stąd też propozycje Komisji Europejskiej wskazane w reformie podatkowej, akcentujące konieczność przesunięcia części podatku dochodowego i kapitału w Unii Europejskiej na kwestie związane z ochroną środowiska są właściwe. Przegląd i unowocześnienie systemu podatkowego powinno mieć na celu sprostanie współczesnym wyzwaniom gospodarczym, społecznym i środowiskowym, w tym nierównościom i kryzysom środowiskowym, transformacji technologicznej oraz zmianom demograficznym.

W piątej publikacji przedłożonej do oceny, *An impact of macroeconomic stabilization on the sustainable development of manufacturing enterprises: the case of Central and Eastern European Countries*, wraz z zespołem badawczym przeanalizowałyśmy wpływ stabilizacji makroekonomicznej, konfiguracji wskaźników gospodarczych odpowiadających warunkom wzrostu gospodarczego, na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw przemysłowych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej z Unii Europejskiej, w tym w Bułgarii, Chorwacji, Czechach, Estonii, na Węgrzech, Łotwie, Litwie, Polsce, Rumunii, Słowacji i Słowenii w latach 2008-2019.

Celem artykułu była ocena wpływu stabilizacji makroekonomicznej, w ujęciu pięciokąta (Kołodko 1993), na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw przemysłowych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Dodatkowo wyodrębniłyśmy i przeprowadziłyśmy ocenę wpływu składowych stabilizacji, w tym stabilizacji wewnętrznej i zewnętrznej, na poziom zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw.

Wyniki badania pokazują, że w okresie 2008-2019 w analizowanych krajach wystąpiła dodatnia, choć zróżnicowana, dynamika wskaźnika zrównoważonego rozwoju oraz stabilizacji makroekonomicznej (dynamika wskaźnika stabilizacji wewnętrznej jest wyższa od stabilizacji zewnętrznej). Ponadto, stabilizacja makroekonomiczna miała istotny statystycznie wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw przemysłowych we wszystkich jedenastu państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Najwyższy stopień zależności był w Czechach, Polsce i na Węgrzech, a najniższy w Estonii.

W większości krajów wskaźniki stabilizacji wewnętrznej i zewnętrznej miały pozytywny wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw przemysłowych. Wyjątkiem były tu dwa

kraje, Estonia i Łotwa, gdzie ta zależność była ujemna. Wyniki estymacji KMNK pokazały również, że stabilizacja wewnętrzna miała wyższy statystycznie istotny wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w porównaniu ze stabilizacją zewnętrzną (wyjątkiem jest tu Słowenia).

Ważną konkluzją wypływającą z przeprowadzonych w tym artykule badań, jest fakt, że pogłębiona wiedza na temat stabilności makroekonomicznej jest niezbędna dla zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw. Wynika z tego stwierdzenie, że stabilność makroekonomiczna eliminuje niepewność w działalności gospodarczej, zwiększa atrakcyjność inwestycyjną kraju, podnosi poziom przedsiębiorczości, zwiększa zaufanie rynku i skłonność do podejmowania ryzyka. Celem polityki stabilizacyjnej jest łagodzenie wahań cykli koniunkturalnych, co ma prowadzić do trwałej równowagi gospodarczej.

W szóstym przedstawionym do oceny artykule pod tytułem *The sustainable development of transport enterprises in the context of macroeconomic conditions. The case of Central and Eastern European Countries*, celem była ocena wpływu warunków makroekonomicznych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw transportowych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2008-2018. Dobór przedsiębiorstw transportowych do próby badawczej związany był z ich ważną rolą dla rozwoju społeczno-gospodarczego krajów oraz ich znaczącym negatywnym wpływem na stan środowiska naturalnego.

Wyniki badań wskazały na istotny statystycznie związek między wskaźnikiem zrównoważonego rozwoju a uwarunkowaniami makroekonomicznymi we wszystkich analizowanych krajach. Najwyższą korelację zaobserwowano w Rumunii, na Węgrzech i w Słowenii, a najniższą w Chorwacji. Również ważne jest to, że wskaźnik zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw z sekcji Transport i gospodarka magazynowa miał dodatnią dynamikę we wszystkich analizowanych państwach. Rosnący trend miał również wskaźnik uwarunkowań makroekonomicznych, co wskazało na stopniowe wychodzenie gospodarek z kryzysu finansowego i poprawę ich sytuacji makroekonomicznej w latach 2008-2018.

Stabilny rozwój makroekonomiczny wpływał pozytywnie na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw transportowych. Zatem kluczowe znaczenie wydaje się mieć tworzenie sprzyjających warunków do prowadzenia zrównoważonego biznesu. Z tego punktu widzenia, wsparcie finansowe, techniczne, technologiczne i instytucjonalne ze strony instytucji krajowych, międzynarodowych oraz presja społeczna na działania proekologiczne są niezbędne dla zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, zwłaszcza w krajach rozwijających się.

Artykuł siódmy, *Macroeconomic stability and transport companies' sustainable development in the Eastern European Union*, stanowi kontynuację rozważań przedstawionych w artykule szóstym, przy czym ocenie poddano zależność pomiędzy stabilizacją makroekonomiczną a zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw transportowych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej w latach 2008-2019.

Wyniki badań wskazują na wysoką zależność korelacyjną pomiędzy zrównoważonym rozwojem a stabilizacją makroekonomiczną. Najwyższy jej poziom wystąpił w Słowenii i na Łotwie. Z kolei wyniki estymacji KMNK podkreślają, że stabilizacja wewnętrzna i zewnętrzna miały istotny statystycznie wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z sekcji Transport i gospodarka magazynowa (wyjątkiem jest tu wpływ stabilizacji makroekonomicznej wewnętrznej w Słowacji). Stabilizacja makroekonomiczna miała istotny dodatni wpływ na zrównoważony rozwój, najwyższy w Słowacji, a najniższy na Litwie.

Konkludując, w artykule sformułowałam podobne wnioski, jak w przypadku publikacji szóstej. Ważne jest zatem zapewnienie swobody prowadzenia działalności gospodarczej oraz kształtowanie odpowiedzialnej polityki makroekonomicznej pobudzającej trwały i stabilny rozwój.

W ósmym artykule zgłoszonym do cyklu, *Sustainable development of manufacturing enterprises in the socio-economic context. The case of Poland and Germany*, przeanalizowałam wpływ wybranych czynników społeczno-ekonomicznych, jak poziom globalizacji (wskaźnik KOF), ekoinnowacji (wskaźnik oparty na nakładach na innowacje, aktywności ekoinnowacyjnej, ilości produktów ekoinnowacyjnych, efektach społeczno-ekonomicznych ekoinnowacji i rezultatach ekoinnowacji w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami), rozwoju społecznego (HDI) i stabilizacji makroekonomicznej (pięciokąt stabilizacji makroekonomicznej) na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z sekcji Przetwórstwo przemysłowe w latach 2008-2020.

Zakres przedmiotowy opracowania wykraczał poza badanie tylko i wyłącznie krajów Europy Środkowo-Wschodniej, gdyż obejmował analizę porównawczą pomiędzy Polską i Niemcami. Był to jednakże zabieg celowy, gdyż moim zamierzeniem było zaprezentowanie tego jak wygląda sytuacja w Polsce na tle najlepiej rozwiniętej gospodarki europejskiej.

Wyniki badań wskazują, że analizowane czynniki społeczno-gospodarcze w zróżnicowany sposób wpływały na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw przemysłowych. Na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w Niemczech wpływ miały ekoinnowacje, rozwój

społeczny i stabilność makroekonomiczna z poprzedniego okresu (wpływ ujemny, co oznacza, że utrzymanie stabilności makroekonomicznej nie szło w parze ze zrównoważonym rozwojem). Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce uzależniony był od wskaźników globalizacji (wpływ negatywny) oraz stabilności makroekonomicznej z roku poprzedniego.

Wyniki oszacowania SUR akcentują silne zróżnicowanie wpływu poszczególnych czynników społeczno-gospodarczych na filary zrównoważonego rozwoju. W Niemczech na rozwój ekonomiczny wpływ pozytywny miała globalizacja, zaś negatywny ekoinnowacje i stabilność makroekonomiczna z poprzedniego okresu. Na rozwój społeczny wpływ miała stabilność makroekonomiczna z poprzedniego okresu i rozwój ekonomiczny przedsiębiorstw. Rozwój środowiskowy przedsiębiorstw uzależniony był od stabilności makroekonomicznej oraz rozwoju ekonomicznego z roku poprzedniego (dodatnie związki).

W Polsce na rozwój ekonomiczny i społeczny przedsiębiorstw dodatni wpływ miały stabilizacja makroekonomiczna z poprzedniego roku oraz negatywny globalizacja. Na rozwój środowiskowy wpływ pozytywny miał wskaźnik rozwoju społecznego i negatywny rozwój ekonomiczny przedsiębiorstw.

W obu badanych państwach zaszły pozytywne zmiany w zakresie zrównoważonego rozwoju i choć potencjał gospodarczy Niemiec był zdecydowanie wyższy, to również w Polsce widoczny był znaczący postęp ekonomiczny, społeczny i środowiskowy. Słabością polskiej gospodarki, którą odzwierciedliły wyniki analiz, był niski poziom innowacyjności, w tym niewielki odsetek innowacji ekologicznych. Ważne znaczenie ma zatem wspieranie innowacyjności, poprzez wdrażanie programów finansowych i pozafinansowych mających na celu rozwój technologii przyjaznych środowisku. Co istotne, w 2020 roku, a więc roku w którym wybuchła pandemia Covid-19, wskaźnik zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw nie uległ pogorszeniu w Niemczech, zaś w Polsce jego spadek był niewielki (analiza danych statystycznych wykorzystanych do tworzenia wskaźnika wskazała, że rozwój ekonomiczny i społeczny nieznacznie spadł, natomiast rozwój środowiskowy wzrósł, co było wynikiem spadku emisyjności sektora ze względu na czasowe zamknięcie lub ograniczone działania niektórych przedsiębiorstw).

W dziewiątym artykule, *The entrepreneurial determinants of sustainable development of enterprises in emerging EU economies*, celem było wyodrębnienie czynników przedsiębiorczych mających wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w Bułgarii,

Chorwacji, na Węgrzech, w Polsce i Rumunii w latach 2008-2020. Do wybrania zmiennych mających wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw zastosowałam zmodyfikowane podejście zaproponowane przez OECD, tym samym uwzględniłam wskaźniki zewnętrznych źródeł finansowania, tworzenia i rozpowszechniania wiedzy, umiejętności i zdolności w zakresie przedsiębiorczości oraz regulacji prawnych.

Podobnie jak wyniki wcześniejszych moich badań, tak również i analizy w dziewiątej publikacji wskazały na dodatni trend wskaźników zrównoważonego rozwoju we wszystkich państwach. Co więcej wzrost wskaźników miał miejsce również w roku wybuchu pandemii Covid-19, zatem z jednej strony spowodowała ona określone problemy ekonomiczne i społeczne, z drugiej zaś zmniejszyły się emisje negatywnych substancji do środowiska naturalnego.

Współczynniki korelacji Spearmana, Gamma i Tau Kendalla, pomiędzy zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw a poszczególnymi determinantami rozwoju przedsiębiorczości były zróżnicowane. W Bułgarii wystąpiła istotna statystycznie zależność pomiędzy zrównoważonym rozwojem a dostępnością do zewnętrznych źródeł finansowania, tworzeniem i rozpowszechnianiem wiedzy oraz umiejętnościami i zdolnościami w zakresie przedsiębiorczości. W Chorwacji nie odnotowano żadnej istotnie statystycznej zależności pomiędzy wskaźnikami, natomiast na Węgrzech wystąpiła zależność pomiędzy dostępnością do finansowania, umiejętnościami i zdolnościami w zakresie przedsiębiorczości oraz regulacjami prawnymi. W Polsce odnotowałam związek pomiędzy zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw a dostępnością do zewnętrznych źródeł finansowania, tworzeniem i rozpowszechnianiem wiedzy, umiejętnościami i zdolnościami w zakresie przedsiębiorczości. W Rumunii zależność miała miejsce pomiędzy zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw a umiejętnościami i zdolnościami w zakresie przedsiębiorczości oraz regulacjami prawnymi.

Wyniki estymacji KMNK pokazały, że w gospodarkach rozwijających się występowało silne zróżnicowanie pod kątem siły i kierunków wpływu poszczególnych zmiennych objaśniających na zmienną objaśnianą, co mogło być wynikiem różnic w realizowanej polityce społecznej, gospodarczej i środowiskowej, odmiennej strukturze i potencjale rozwojowym sektora. W analizowanych krajach konieczne jest wprowadzenie zmian w zakresie przedsiębiorczości, ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz tworzenie bardziej przyjaznych regulacji prawnych wspierających i promujących zrównoważony biznes.

W artykule dziesiątym, kończącym cykl przedstawiony do oceny dorobku habilitacyjnego, *The impact of economic factors on the sustainable development of energy enterprises: The case of Bulgaria, Czechia, Estonia and Poland*, zaprezentowane zostały wyniki badań empirycznych nad wpływem instrumentów ekonomicznych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw energetycznych w Bułgarii, Czechach, Estonii i Polsce w latach 2008-2022. Poddano analizie wpływ wydatków rządowych, podatków środowiskowych, nakładów finansowych na odnawialne źródła energii, cen kontraktów futures na emisje CO₂, nakładów na badania i rozwój (B&R) oraz unijnego systemu handlu emisjami (EU_{ETS}).

Nowością prowadzonych rozważań było autorskie podejście do oceny zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw energetycznych oraz wybór na podstawie dostępnej literatury przedmiotu tych instrumentów ekonomicznych, które odgrywały szczególną rolę dla rozwoju społeczno-gospodarczego z poszanowaniem ochrony środowiska naturalnego.

Do weryfikacji hipotez badawczych wykorzystane zostały współczynniki korelacji liniowej Pearsona oraz klasyczna metoda najmniejszych kwadratów, modele wektorowej autoregresji oraz równania współzależne.

Wyniki wskazały, że wpływ czynników na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw energetycznych był zróżnicowany zarówno pod względem siły, jak i kierunku. Ponadto zasadnym okazał się być fakt, aby instrumenty te stosować kompleksowo, tworząc spójny i skuteczny system narzędzi wspierających transformację energetyczną.

We wszystkich analizowanych krajach rozwój środowiskowy cechował się wyższą dynamiką w porównaniu z rozwojem społecznym i ekonomicznym sektora. Było to szczególnie widoczne w latach 2020-2022, co może wynikać z pandemii koronawirusa, sytuacji geopolitycznej i wzrostów cen energii.

Wyniki VAR pozwoliły dostrzec pozytywne zjawisko jakim było samonapędzanie się zrównoważonego rozwoju, zatem wartości wskaźników z okresów poprzednich wpływały na wartości bieżące.

Estymacje SUR wskazały, że wystąpiło silne zróżnicowanie pod kątem siły i kierunków wpływu instrumentów ekonomicznych na filary zrównoważonego rozwoju. Pokazuje to, że w dużej mierze instrumenty ekonomiczne powinny być dostosowane do wewnętrznych uwarunkowań danego kraju.

Publikacje włączone do osiągnięcia naukowego stanowią spójną całość, ogniwem łączącym jest ewaluacja zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i próba określenia czynników na niego wpływających w okresie od kryzysu finansowego do pandemii Covid-19. Na uwagę zasługuje fakt, że koncepcja zrównoważonego rozwoju ma kluczowe znaczenie dla kształtowania relacji między społeczeństwem, gospodarką i środowiskiem, a jej efektywność uzależniona jest od podejmowania aktywnych działań przez wszystkich aktorów życia społeczno-gospodarczego.

Szczególnym wyzwaniem jest to, aby całe sektory gospodarki podejmowały starania na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu i ochrony lokalnych społeczności. Z tego punktu widzenia realizacja moich badań jest szczególnie ważna i ma znaczenie nie tylko dla rozwoju myśli naukowej, funkcjonowania społeczeństwa, ale również praktyki gospodarczej.

Wyniki badań przedstawione w publikacjach włączonych do osiągnięcia naukowego wskazują, że postawiona hipoteza badawcza jest prawdziwa, gdyż *wpływ czynników ekonomicznych i społecznych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z różnych sektorów gospodarek państw Europy Środkowo-Wschodniej w okresie od kryzysu finansowego do Pandemii Covid-19 był zróżnicowany pod kątem istotności statystycznej, siły i kierunku*. Nie można jednoznacznie wskazać, które czynniki były najbardziej istotne, przy czym należy odnotować, że w analizowanych państwach uwarunkowania makroekonomiczne i związane z bezpieczeństwem finansowym były w większości przypadków kluczowe dla zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw z różnych sektorów gospodarek. Co więcej, siła i kierunek tego wpływu też były różne, co może świadczyć o tym, że w niektórych krajach realizowana polityka makroekonomiczna i społeczna mogła mieć negatywny wpływ na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw.

Pierwsza hipoteza pomocnicza (H_1) jest prawdziwa, gdyż w zdecydowanej większości przypadków analizy przeprowadzone w artykułach zgłoszonych do cyklu wskazały, że zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym miał trend dodatni. Należy przy tym odnotować, że w czasie wychodzenia z kryzysu finansowego dynamika wzrostu była wyższa, co więcej pandemia Covid-19 nie wpłynęła wyraźnie negatywnie na poziom zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w państwach Europy Środkowo-Wschodniej.

Druga hipoteza pomocnicza (H_2) jest również prawdziwa, gdyż to właśnie rozwój środowiskowy w większości sektorów gospodarek charakteryzował się wyższą dynamiką wzrostu w porównaniu z rozwojem ekonomicznym i społecznym. Co więcej w czasie kryzysu

finansowego, czy też pandemii Covid-19 pogorszyły się w pierwszej kolejności wskaźniki rozwoju ekonomicznego i społecznego przedsiębiorstw, natomiast rozwój środowiskowy jako filar zrównoważonego rozwoju okazał się być mniej podatny na kryzysy zewnętrzne. Ponadto w czasie pandemii Covid-19 sektory gospodarki znacząco zmniejszyły emisje szkodliwych substancji do atmosfery, co pozytywnie wpłynęło na ekologiczną sferę prowadzenia biznesu.

Trzecia hipoteza pomocnicza (H₃) jest również prawdziwa, zatem stabilność makroekonomiczna, spójność społeczno-ekonomiczna oraz bezpieczeństwo finansowe wpływały pozytywnie na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym w państwach Europy Środkowo-Wschodniej. Przy czym należy podkreślić, że siła wpływu czynników egzo- i endogenicznych uzależniona była od sektora gospodarki, przez co nie można jednoznacznie stwierdzić, które czynniki były istotniejsze.

Czwarta hipoteza pomocnicza (H₄) jest prawdziwa, gdyż wpływ instrumentów ekonomii energetycznej na zrównoważony rozwój sektora energetyki był zróżnicowany pod względem siły i kierunku w badanych krajach. Co istotne, instrumenty te powinny być stosowane kompleksowo, tworząc spójny i efektywny system wsparcia dla transformacji energetycznej. Przedstawione modele pokazały, że instrumenty ekonomiczne wspierały inwestycje gospodarcze i ekologiczne, przy czym konieczny jest ich rozwój i reformy po to, aby oddziaływały one na sektory gospodarki w sposób bardziej skuteczny i efektywny.

Moje badania naukowe przedstawione w cyklu i realizowane w ramach pozostałych osiągnięć naukowych są szczególnie ważne teraz, w czasie kryzysu geopolitycznego, surowcowego oraz związanych z nimi problemów gospodarczych i społecznych. Stopniowa transformacja energetyczna wydaje się być kluczowa dla zapewnienia stabilnego rozwoju gospodarczego, w szczególności w państwach Europy Środkowo-Wschodniej, których dotychczasowe doświadczenia historyczne wskazały, jak ważna jest niezależność, otwartość oraz możliwość przyciągania nowych inwestycji zagranicznych.

Zaprezentowane w artykułach modele empiryczne pokazały, że czynniki społeczno-gospodarcze wpływające na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw mają złożony charakter, są zróżnicowane w poszczególnych krajach. Wynika to z tego, iż mimo wielu podobieństw, związanych z położeniem, historią, kulturą, transformacją systemową, kraje te posiadają wewnętrzne, charakterystyczne dla nich uwarunkowania rozwojowe, borykają się z różnymi problemami oraz mają różne zasoby materialne i niematerialne.

Wyniki badań pozwoliły na sformułowanie kilku ważnych z punktu widzenia rozważań teoretycznych i praktyki gospodarczej implikacji. Do **rezultatów istotnych z punktu widzenia teorii** należy zaliczyć:

- weryfikację dotychczasowej wiedzy na temat zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i czynników na niego wpływających, w tym: krytyczny przegląd literatury przedmiotu i analiza najważniejszych pojęć (zrównoważonego rozwoju, zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, rozwoju ekonomicznego, społecznego i środowiskowego przedsiębiorstw, czynników wpływających na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw na poziomie sektorowym), zaproponowanie autorskich definicji zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, określenie znaczenia przedsiębiorstw z sekcji Przetwórstwo przemysłowe; Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją oraz Transport i gospodarka magazynowa, jako podmiotów szczególnie odpowiedzialnych za działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego i przeciwdziałanie zmianom klimatu; zaproponowanie i usystematyzowanie zakresu zadań i odpowiedzialności przedsiębiorstw w oparciu o realizację celów społecznie i ekologicznie odpowiedzialnych;
- stworzenie zbioru informacji i danych na temat zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i jego filarów ekonomicznego, społecznego i środowiskowego, w wybranych sekcjach gospodarek Europy Środkowo-Wschodniej, wskazanie i zwrócenie uwagi na silne zależności pomiędzy samymi filarami zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw, a także pomiędzy stabilizacją makroekonomiczną, instrumentami ekonomii energetycznej, bezpieczeństwem finansowym, czynnikami społecznymi a poziomem zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym;
- przygotowanie i prezentację danych na temat zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w czasie od kryzysu finansowego do pandemii Covid-19, tym samym zobrazowanie kierunków i dynamiki zmian w danym okresie oraz przeprowadzenie analizy porównawczej przedsiębiorstw reprezentujących różne sekcje działalności gospodarczej oraz różne państwa Europy Środkowo-Wschodniej a w konsekwencji zobrazowanie ewolucji zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw;
- opracowanie metodyki badań, a w rezultacie zdefiniowanie zasad doboru wskaźników analitycznych, metod normalizacji i ich integracji we wskaźniki syntetyczne

oraz wskazanie możliwości zastosowania i wykorzystania metod statystycznych i ekonometrycznych do oceny działań i zmian w obszarze zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw oraz czynników ekonomicznych i społecznych go kształtujących;

- wskazanie potencjalnych kierunków przyszłych badań nad zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw, wśród których wyróżnić należy przeprowadzenie dalszych analiz nad zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw we wszystkich państwach Unii Europejskiej i na tej podstawie wyciągnięcie wniosków dla kierunków kształtowania polityki w zakresie pobudzania zrównoważonej działalności gospodarczej. Dodatkowo prowadzenie badań nad zrównoważoną i zieloną przedsiębiorczością w Unii Europejskiej w kontekście uwarunkowań geopolitycznych, makroekonomicznych i społecznych.

Praktyczne rozwiązania, ważne z punktu widzenia działalności gospodarczej oraz kierunków rozwoju polityki społeczno-gospodarczej, obejmują:

- zwiększenie nacisku opinii publicznej na konieczność podejmowania przez przedsiębiorstwa działań społecznie i ekologicznie odpowiedzialnych, implementacji zarządzania kryzysowego oraz środowiskowego, co ma szczególnie ważne znaczenie w dobie kryzysu klimatycznego, surowcowego i geopolitycznego;
- opracowanie dokumentów planistyczno-strategicznych, aktów prawnych zawierających zalecenia oraz mających na celu promowanie i zachęcanie przedsiębiorców do podejmowania działań na rzecz zrównoważonego rozwoju;
- zwiększenie dbałości o współpracę z interesariuszami przedsiębiorstw, konieczność wprowadzenia nowych rozwiązań finansowych (kredyty i pożyczki o niższym poziomie oprocentowania) wspierających rozwój inwestycji i innowacji ekologicznych;
- odpowiednią alokację środków finansowych na poszczególne sfery działalności przedsiębiorstw oraz wzrost umiejętności pozyskiwania dodatkowych środków finansowych, krajowych i unijnych, na zielone technologie i projekty;
- konieczność systematycznego badania otoczenia rynkowego przedsiębiorstw, w tym sytuacji makroekonomicznej i społecznej oraz ocena ich perspektyw w przyszłości;
- tworzenie elastycznych strategii i modeli biznesowych, akcentujących cele ekologiczne i społeczne, uwzględniających zmienność warunków prowadzenia biznesu;

- zwiększenie nacisku na rozwój zasobów ludzkich i kapitału intelektualnego przedsiębiorstw;
- zadania przedsiębiorstw jako orędowników wdrażania idei zrównoważonego rozwoju, konieczność podjęcia przez nie działań na rzecz jej propagowania wśród innych podmiotów gospodarczych i lokalnych społeczności.

Podjętą problematykę badawczą nad zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw w wymiarze sektorowym chciałabym kontynuować w swoich nowych pracach naukowo-badawczych. Celem moich przyszłych rozważań naukowych będzie przedstawienie pogłębionej analizy porównawczej zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw w krajach rozwiniętych i rozwijających się Unii Europejskiej. Dodatkowo chciałabym skoncentrować się na wyodrębnieniu czynników wpływających na zrównoważoną i zieloną przedsiębiorczość.

5. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Wykaz moich publikacji w ujęciu chronologicznym z okresu przed i po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych jest zamieszczony w Załączniku 4. W tym załączniku przy każdej publikacji podana jest liczba punktów przydzielona czasopismu, rozdziałowi lub monografii przez MNiSW/MEiN, a w przypadku artykułów opublikowanych w czasopiśmie z Impact Factorem również jego wartość (przypisana do danego roku oraz Impact Factor 5-letni). W przypadku pozycji wieloautorskich podałam informację odnośnie mojego w nich udziału.

5.1. Przed uzyskaniem stopnia doktora

W 2008 roku, po obronie pracy magisterskiej w Instytucie Finansów Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego, zostałam przyjęta na stacjonarne studia doktoranckie z ekonomii. Promotorem mojej pracy doktorskiej była Pani dr hab. Marianna Greta z Katedry Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej z Instytutu Ekonomii Uniwersytetu Łódzkiego. W czasie moich studiów doktoranckich odbyłam praktyki w Nordea Bank Polska oraz staż zawodowy w Eko-Inż. Sp. J.. Pracowałam również w Profesji Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o., AP Edukacji Sp. z o.o. oraz Centrum Nauki Biznesu "Żak" Sp. z o.o. W październiku 2014 roku zostałam zatrudniona na stanowisku asystenta w Katedrze Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego.

Moje zainteresowania naukowe w okresie przez uzyskaniem stopnia doktora rozwijałam w czterech obszarach badawczych, w polityce regionalnej i euroregionach, funkcjonowaniu i rozwoju przedsiębiorstw z elementami analizy finansowej, obciążeniach fiskalnych, polityce monetarnej Europejskiego Banku Centralnego.

Pierwszy nurt badawczy, **polityka regionalna i euroregiony**, związany był z moimi refleksjami w ramach pracy doktorskiej a znaczący wpływ na ich przebieg miała Pani Promotor, która wspierała mój rozwój naukowy, stanowiła cenne źródło inspiracji oraz wskazywała kierunki badań naukowych. W ramach pierwszego nurtu powstało osiem recenzowanych artykułów naukowych oraz jeden rozdział w monografii (Tabela 5.1.1).

Tabela 5.1.1. Publikacje w ramach nurtu pierwszego, *polityka regionalna i euroregiony*

L.p.	Publikacje w ramach pierwszego nurtu badawczego <i>Polityka regionalna i euroregiony</i>	Pkt. MNiSW
1	Misztal A., Misztal P. (2013). Realizacja koncepcji zrównoważonego i trwałego rozwoju w wybranych euroregionach na zachodnim pograniczu Polski. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	4
2	Misztal A., Misztal P. (2012). Od współpracy transgranicznej do euroregionów- zarys procesu euroregionalizacji. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 2.	2
3	Misztal A., Misztal P. (2012). Rozwój regionów w Unii Europejskiej w świetle Nowej Geografii Ekonomicznej Paula Krugmana. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 2.	2
4	Greta M., Misztal A. (2010). Miejsce i rola euroregionów w polityce regionalnej UE. <i>Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego</i> , 24.	5
5	Misztal A. (2010). Instrumenty polityki regionalnej, a rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. <i>Finansowy Kwartalnik Internetowy „e-Finanse”</i> , 1.	5
6	Misztal A. (2010). Euroregiony i ich rola w procesie europejskiej integracji ekonomicznej. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	2
7	Misztal A. (2010). Regionalna integracja ekonomiczna, a rozwój Unii Europejskiej. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	2
8	Musa E., Tafani I., Misztal A. (2015). <i>The ratio of international law and interior law in Albania.</i> [w:] R. Pisarek, G. Dragoshi, A Human being in Space and Time – anthropological Meeting at the Institute of History. University of Lodz Law and Economic aspects Tom II. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź.	5
9	Misztal A. (2015). <i>Euroregiony a integracja Albanii z Unią Europejską.</i> [w:] M. Greta, K. Lewandowski, E. Tomczak- Woźniak. <i>Uwarunkowania rozwojowe Albanii w kontekście integracji z Unią Europejską.</i> Monografie Politechniki Łódzkiej, Łódź.	5

Źródło: opracowanie własne.

Analizy w ramach pierwszego nurtu badawczego objęły zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem euroregionów, współpracą transgraniczną, polityką regionalną i jej wpływem na rozwój regionów oraz małych i średnich przedsiębiorstw, integracją gospodarczą w Unii Europejskiej, instrumentami wspierającymi kohezję społeczno-gospodarczą.

W ramach drugiego nurtu badawczego, *funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw z elementami analizy finansowej*, powstało siedemnaście publikacji, odnoszących się do funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów finansowych i majątkowych, czynników wpływających na rozwój przedsiębiorstw, zarówno zewnętrznych (uwarunkowań makroekonomicznych), jak i wewnętrznych (raportowanie wyników oraz kapitał ludzki). Ważne miejsce w podjętych w ramach nurtu badawczego analizach zajmowały formy prawno-organizacyjne prowadzenia działalności gospodarczej oraz aspekty informatyczne wpływające na innowacyjność przedsiębiorstw (Tabela 5.1.2).

Tabela 5.1.2. Publikacje w ramach nurtu drugiego, *funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw z elementami analizy finansowej*

L.p.	Publikacje w ramach drugiego nurtu badawczego <i>Funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw z elementami analizy finansowej</i>	Pkt. MNiSW
1	Misztal A. (2016). Raport społeczny jako narzędzie zarządzania CSR. <i>Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania</i> , 43/1.	9
2	Misztal A. (2016). Analiza wyników działalności małych i średnich przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym w Polsce. <i>Ekonomia XI wieku</i> , 4(12).	11
3	Misztal A. (2015). Sytuacja gospodarcza Polski a rozwój małych i średnich przedsiębiorstw. <i>Gospodarka w Praktyce i Teorii</i> , 3(40).	9
4	Misztal A. (2015). Analiza czynników zewnętrznych determinujących rentowność przedsiębiorstw. <i>Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego</i> , 29.	9
5	Misztal A. (2015). Analiza rentowności spółek przemysłu surowcowego indeksu WIG20. <i>Nauki o Finansach. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu</i> , 2.	14
6	Misztal A. (2015). Grywalizacja w zarządzaniu zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwie. <i>Nauki o Zarządzaniu. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu</i> , 3(24).	10
7	Misztal A. (2015). Spółka europejska jako jedna z form prowadzenia działalności gospodarczej w UE. <i>Rola informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	4
8	Misztal A., Misztal P. (2014). Telepraca-elastyczna forma zatrudnienia, jako odpowiedź na wyzwania współczesnego rynku pracy. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	4
9	Misztal A., Misztal P. (2013). Zasady funkcjonowania spółki partnerskiej. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	4
10	Misztal A. (2011). Miejsce i rola sektora małych i średnich przedsiębiorstw w gospodarce województwa łódzkiego. <i>Studia Ekonomiczne Regionu Łódzkiego</i> , 6.	2

11	Gasiński W., Misztal A. (2011) . Uwarunkowania rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 1990-2011. <i>Gospodarka w Praktyce i Teorii</i> , 2 (29).	3
12	Misztal A. (2011) . Analiza rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce po transformacji ustrojowej. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	2
13	Misztal A. (2009) . Informacyjne systemy zarządzania a innowacyjność przedsiębiorstw. <i>Rola informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 2.	2
14	Misztal A. (2016) . <i>Innowacje ekologiczne MŚP jako element zrównoważonego rozwoju</i> . [w:] A. Francik, K. Szczepańska-Woszczyzna, K. Dado (red.). <i>Procesy innowacyjne w polskiej gospodarce- potencjał zmian</i> . Naukowe Wydawnictwo IVG, Szczecin.	5
15	Misztal A. (2016) . <i>Metody i narzędzia rozwoju kompetencji pracowniczych polskich MŚP</i> . [w:] P. Zwiech (red.). <i>Rozwój kapitału ludzkiego na początku XXI wieku. Seria Gospodarowanie Kapitałem Ludzkim</i> , 9, Uniwersytet Szczeciński. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania.	5
16	Misztal A. (2015) . <i>Klasy a rozwój otwartych innowacji w Polsce</i> . [w:] A. Świadek, J. Wiśniewska. <i>Współpraca przedsiębiorstw a innowacje i transfer technologii- wybrane aspekty</i> . Wydawnictwo Naukowe IVG, Szczecin.	5
17	Greta M., Misztal A. (2009) . <i>Innovativeness and financing instruments for small and medium enterprises in the European Union</i> . [w:] R. Stanisławski, M. Greta, A. Maciaszczyk (red.). <i>Structural funds for the socio-economic development of the Łódź region in the perspective of experiences of Polish regions</i> . Wydawnictwo PŁ, Łódź.	5

Źródło: opracowanie własne.

W ramach nurtu trzeciego, **obciążenia fiskalne przedsiębiorstw**, powstały cztery artykuły naukowe (Tabela 5.1.3). Podstawowe analizy dotyczyły kwestii wpływu obciążeń podatkowych na funkcjonowanie mikroprzedsiębiorstw, optymalizacji podatkowej oraz omówieniu zasad związanych z opodatkowaniem dochodów z kapitału i restrukturyzacji spółek kapitałowych.

Tabela 5.1.3. Publikacje w ramach nurtu trzeciego, *obciążenia fiskalne przedsiębiorstw*

L.p.	Publikacje w ramach trzeciego nurtu badawczego <i>Obciążenia fiskalne przedsiębiorstw</i>	Pkt. MNIŚW
1	Misztal A. (2015) . Wpływ polskiego systemu podatkowego na prowadzenie działalności gospodarczej w formie mikroprzedsiębiorstw. <i>Rola informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	4
2	Misztal A., Misztal P. (2014) . Podatkowa grupa kapitałowa jako jedna z form optymalizacji zobowiązania podatkowego. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 1.	4
3	Misztal A. (2009) . Zasady opodatkowania dochodów z kapitałów i restrukturyzacji spółek kapitałowych. <i>Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego im. Adama Chętnika</i> , 23.	5
4	Misztal A. (2008) . Podatek jako element kształtujący wybór strategii przedsiębiorstwa. <i>Zeszyty Naukowe Ostrołęckiego Towarzystwa Naukowego im. Adama Chętnika</i> , 22.	5

Źródło: opracowanie własne.

W ramach czwartego nurtu badawczego, **polityka monetarna Europejskiego Banku Centralnego (EBC)**, powstały artykuły naukowe opisujące kwestie związane z sytuacją gospodarek państw strefy Euro, polityką stabilizacyjną, kryzysem zadłużenia państw rozpatrywanym jako zagadnienie o charakterze dylematu więźnia (Tabela 5.1.4).

Tabela 5.1.4. Publikacje w ramach nurtu czwartego, *polityka monetarna EBC*

L.p.	Publikacje w ramach czwartego nurtu badawczego <i>Polityka monetarna EBC</i>	Pkt. MNiSW
1	Gasiński W., Misztal A. (2012) . Kryzys zadłużenia państw strefy euro rozpatrywany jako zagadnienie o charakterze dylematu więźnia. <i>Gospodarka w Praktyce i Teorii</i> , 2(31).	3
2	Misztal A. (2011) . Integracja gospodarcza w Unii Europejskiej a kryzys w strefie euro. <i>Rola Informatyki w naukach ekonomicznych i społecznych. Innowacje i implikacje interdyscyplinarne</i> , 2.	2
3	Gasiński W., Misztal A. (2010) . The price stability oriented monetary policy of the European Central Bank. <i>Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe</i> , 13(3).	9
4	Gasiński W., Misztal A. (2010) . Polityka monetarna EBC a poziom cen w strefie euro. <i>Ekonomia i zarządzanie w teorii i praktyce</i> .	5

Źródło: opracowanie własne.

5.2. Po uzyskaniu stopnia doktora

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych, nadanego decyzją Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego 14 listopada 2016 roku, moje główne zainteresowania naukowe dotyczyły czterech nurtów badawczych, zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i jego determinant, funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw sektora TSL, analizy finansowo-majątkowej i determinant rozwoju przedsiębiorstw w warunkach nowej gospodarki oraz polityki regionalnej i euroregionów.

Głównym nurtem badawczym realizowanym przeze mnie był nurt pierwszy, *zrównoważony rozwój przedsiębiorstw i jego determinanty*, pozostałe zagadnienia stanowiły jedynie uzupełnienie moich zainteresowań naukowo-badawczych oraz w znacznym stopniu przyczyniły się do usprawnienia procesu dydaktycznego realizowanego w ramach pensum.

W ramach pierwszego nurtu badawczego realizowanego po doktoracie, *zrównoważony rozwój przedsiębiorstw i jego determinanty*, prowadziłam szereg rozważań naukowych, w których kluczowe miejsce zajmowała ocena zrównoważonego rozwoju w wymiarze sektorowym w Polsce i wybranych państwach Europy Środkowo-Wschodniej. W ramach podstawowego nurtu współpracuję z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami badawczymi.

Efektem owej współpracy, między innymi z Politechniką Łódzką, czy The Institute of Technology and Business z České Budějovice, były recenzowane publikacje naukowe, w tym artykuły z Impact Factorem. Dodatkowo rozpoczęłam współpracę naukową z Lisbon School of Economics and Management i UiT The Arctic University of Norway (Tromsø), w ramach której wraz ze współautorami z tych ośrodków akademickich złożyliśmy do oceny nowe artykuły. Spis publikacji w ramach pierwszego nurtu badawczego zaprezentowałam w Tabeli 5.2.1 (pomięłam 10 publikacji włączonych do oceny osiągnięcia naukowego, które zaliczam do pierwszego nurtu badawczego).

Tabela 5.2.1. Publikacje w ramach nurtu pierwszego, zrównoważony rozwój przedsiębiorstw i jego determinanty

L.p.	Publikacje w ramach pierwszego nurtu badawczego <i>Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw i jego determinanty</i>	Pkt. MNiSW/MEiN
1	Misztal A., Kowalska M. (2022). <i>Rozwój zielonej przedsiębiorczości na rynkach wschodzących i rozwijających się Unii Europejskiej.</i> Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań. (monografia).	80
2	Fajczak-Kowalska A., Misztal A. (2020). <i>Green IT w zrównoważonym biznesie.</i> Monografie Politechniki Łódzkiej, Łódź. (monografia).	80
3	Kowalska M., Misztal A. (2020). <i>Wpływ bezpieczeństwa finansowego na zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. (monografia).	80
4	Misztal A., Kowalska M. (2019). <i>Ekologiczny rozwój przedsiębiorstw.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. (monografia).	80
5	Misztal A., Szopik-Deczyńska K., Wojtaszek H. (2018). <i>Innowacyjna gospodarka. Zrównoważony rozwój, ekoinnowacje i obszary wsparcia systemowego.</i> Wydawnictwo Naukowe Sophia, Katowice. (monografia).	20
6	Misztal A. (2022). Profitability, financial liquidity and the sustainable development of manufacturing enterprises in Poland. <i>Studia Prawno-Ekonomiczne</i> , 125.	40
7	Misztal A. (2022). Instrumenty ekonomiczne a zrównoważony rozwój przedsiębiorstw energetycznych w Polsce. <i>Zeszyty Naukowe Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Zielonej Górze</i> , 16.	20
8	Misztal A., Kowalska M., Fajczak-Kowalska A., Struncky O. (2021). Energy Efficiency and Decarbonization in the Context of Macroeconomic Stabilization. <i>Energies</i> , 14(16), 5197. (IF= 3.252; 5 IF= 3.333).	140
9	Misztal A. (2021). The structural equation model in the assessment of determinants of sustainable development of manufacturing enterprises in Poland. <i>Organization and Management Series</i> , 147.	70
10	Fajczak-Kowalska A., Misztal A., Kowalska M. (2021). Energy, Pollution, and Transport Taxes as Instruments of Sustainable Development of Manufacturing Enterprises in Emerging Economies in the European Union. <i>European Research Studies Journal</i> , XXIV, 2B. (IF=1.57).	100
11	Misztal A. (2021). Assessing the impact of the financial condition on the components of sustainable development of transport enterprises in Poland in 2008-2019. <i>Research Papers of Wrocław University of Economics</i> , 65, 1.	40

12	Misztal A., Kowalska M. (2020). The impact of globalization on the sustainable development of enterprises – the case of Bulgaria, Croatia and Romania. <i>Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu</i> , 64, 3.	40
13	Misztal A., Kowalska M. (2020). Determinants of sustainable development of industrial enterprises in Poland in the time period from 2010 to 2019- statistical evaluation. <i>Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu</i> , 64, 1.	40
14	Misztal A. (2019). Stabilizacja makroekonomiczna a zrównoważony rozwój przedsiębiorstw- przypadek Bułgarii, Czech, Polski i Rumunii. <i>Studia prawno-ekonomiczne</i> , CXIII.	40
15	Misztal A. (2019). <i>Sustainable Development of Transport Enterprises in Poland - Statistical Assessment</i> . <i>Logistics and Transport</i> , 2 (42).	5
16	Misztal A. (2018). IT jako element zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstwa. <i>Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie. Politechnika Śląska</i> , 131.	11
17	Misztal A. (2017). Procesy logistyczne a zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa. <i>Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Organizacja i Zarządzanie</i> , 75.	10
18	Misztal A. (2022). <i>Controlling ekologiczny a zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie logistycznym – wybrane problemy</i> . [w:] M. Comporek (red.). <i>Logistyka i łańcuchy dostaw. Wyzwania i problemy z perspektywy zarządzania i ekonomii</i> . Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.	20
19	Kowalska M., Misztal A. (2022). <i>Ekorozwój przedsiębiorstw sektora transport spedycja logistyka w krajach Europy Środkowo-Wschodniej – analiza porównawcza</i> . [w:] S. Konecka i A. Łupicka (red.), <i>Logistyka gospodarki światowej</i> . Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań.	20
20	Olejniczak J., Kowalska M., Misztal A. (2022). <i>E-commerce a zrównoważony rozwój - studium przypadku</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Problemy i wyzwania współczesnej logistyki</i> . Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.	20
21	Kołodziejczyk N., Kowalska M., Misztal A. (2022). <i>"Green Logistics" jako metoda działania na rzecz zrównoważonego rozwoju</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Problemy i wyzwania współczesnej logistyki</i> . Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.	20
22	Misztal A. (2022). <i>Ewolucja koncepcji CSR - przegląd literatury przedmiotu</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Problemy i wyzwania współczesnej logistyki</i> . Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.	20
23	Misztal A. (2021). <i>Mechanizm finansowania zrównoważonego łańcucha dostaw</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy</i> . Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.	20
24	Misztal A. (2021). <i>Standardy raportowania GRI w praktyce funkcjonowania przedsiębiorstw logistycznych w Polsce</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy</i> . Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.	20
25	Gondzio K., Kowalska M., Misztal A. (2021). <i>Model ekonometryczny jako narzędzie oceny determinant ekorozwoju przedsiębiorstw transportowych w Polsce</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy</i> . Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.	20
26	Kwiatkowska K., Kowalska M., Misztal A. (2021). <i>Ocena zależności pomiędzy komponentami zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw transportowych w Polsce</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy</i> . Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.	20
27	Misztal A. (2020). <i>Rozwój ekologiczny a sytuacja finansowa przedsiębiorstw w Polsce</i> . [w:] J. Nesterak, B. Ziębicki (red.). <i>Wiedza-Gospodarka-Społeczeństwo. Społeczno-gospodarcze uwarunkowania rozwoju współczesnych organizacji</i> . Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Dom Organizatora. Toruń.	20

28	Misztal A. (2020). <i>Przedsiębiorstwa międzynarodowe a realizacja celów zrównoważonego rozwoju.</i> [w:] J. Kubiczek, A. Borcuch (red.). <i>Ekonomia i Finanse w XXI wieku. Wyzwania dla zglobalizowanego świata.</i> ArchaeGraph, Kielce.	20
29	Misztal A. (2019). <i>Makroekonomiczne uwarunkowania zrównoważonego rozwoju polskich przedsiębiorstw.</i> [w:] A. Borcuch, A. Krzysztofek (red.). <i>Ekonomia, finanse i zarządzanie. Problemy teoretyczne i praktyczne.</i> AT Wydawnictwo, Kraków.	20

Źródło: opracowanie własne.

W centrum rozważań naukowych w ramach drugiego nurtu badawczego, **funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw sektora TSL**, znajdują się wybrane problemy związane z rozwojem sekcji Transport i gospodarka magazynowa (H) (Tabela 5.2.2). W ramach prac prowadziłam badania związane z oceną sytuacji finansowo-majątkowej przedsiębiorstw oraz czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi mającymi wpływ na rozwój tej sekcji.

Tabela 5.2.2. Publikacje w ramach drugiego nurtu, *funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw sektora TSL*

L.p.	Publikacje w ramach drugiego nurtu badawczego <i>Funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw sektora TSL</i>	Pkt. MNIŚW/MEiN
1	Misztal A., Papiernik-Wojdera M., Kowalska M., Comporek M. (2022). <i>Logistyka w przedsiębiorstwie. Wybrane problemy ekonomii i finansów.</i> Wydawnictwo Naukowe ArchaeGraph Diana Łukomiak, Łódź. (monografia).	80
2	Duraj N., Sadowski A., Misztal A., Comporek M., Kowalska M. (2020). <i>Bezpieczeństwo ekonomiczno-finansowe przedsiębiorstw sektora TSL. Wybrane problemy.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. (monografia).	80
3	Misztal A., Fajczak-Kowalska A. (2019). Wpływ rozwoju społeczno-ekonomicznego na bezpieczeństwo finansowe polskich przedsiębiorstw transportowych w latach 2010-2017. <i>Autobusy – Technika, Eksploatacja, Systemy Transportowe</i> , 12.	5
4	Misztal A. (2022). <i>Rachunek kosztów logistyki – ewidencjonowanie, raportowanie, budżetowanie.</i> [w:] M. Comporek (red.). <i>Logistyka i łańcuchy dostaw. Wyzwania i problemy z perspektywy zarządzania i ekonomii.</i> Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.	20
5	Mucha A., Misztal A., Kowalska M. (2022). <i>Rozwój e-commerce w sekcji transport i gospodarka magazynowa – przypadek Polski i Niemiec.</i> [w:] M. Comporek (red.). <i>Logistyka i łańcuchy dostaw. Wyzwania i problemy z perspektywy zarządzania i ekonomii.</i> Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.	20
6	Misztal A. (2022). <i>Standing finansowy spółek sektora transport i logistyka notowanych na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie w latach 2010–2019.</i> [w:] S. Konecka i A. Łupicka (red.). <i>Logistyka gospodarki światowej.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań.	20
7	Fajczak-Kowalska A., Misztal A. (2021). <i>Gamification in accounting education-evidence from logistic course experience.</i> [w:] A. Wojciechowski, P. Napieralski, P. Lipiński. <i>TEWI 2021 (Technology, Education, Knowledge, Innovation).</i> Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.	20
8	Misztal A. (2021). <i>Systemy informatyczne rachunkowości zarządczej w przedsiębiorstwie transportowym.</i> [w:] T. Ciszewski, J. Wojciechowski (red.). <i>Współczesne wyzwania transportu i elektrotechniki Tom 1.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im Kazimierza Pułaskiego. Radom.	20

9	Bekalarczyk A., Kowalska M., Misztal A. (2021) . <i>Płynność finansowa przedsiębiorstw transportowych w Polsce- analiza sektorowa</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska. <i>Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy</i> . Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.	20
10	Misztal A. (2020) . <i>Nowoczesne metody zarządzania przedsiębiorstwem w warunkach nowej gospodarki- implikacje w sektorze TSL</i> . [w:] Anita Fajczak-Kowalska (red.). <i>Technologie i nowe trendy w zarządzaniu a rozwój przedsiębiorstw sektora TSL</i> . Politechnika Łódzka, Łódź.	20
11	Misztal A., Kowalska M. (2020) . <i>Systemy informatyczne w rachunkowości. Dobre praktyki w przedsiębiorstwach sektora TSL</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska (red.). <i>Technologie i nowe trendy w zarządzaniu a rozwój przedsiębiorstw sektora TSL</i> . Politechnika Łódzka, Łódź.	20
12	Misztal A., Fajczak-Kowalska A. (2020) . <i>Systemy informatyczne wspomagające realizację strategii logistycznych przedsiębiorstw</i> . [w:] A. Fajczak-Kowalska (red.). <i>Technologie i nowe trendy w zarządzaniu a rozwój przedsiębiorstw sektora TSL. Wybrane problemy ekonomii, informatyki i zarządzania</i> . Politechnika Łódzka, Łódź.	20

Źródło: opracowanie własne.

W trzecim nurcie badawczym, **analiza finansowo-majątkowa i determinanty rozwoju przedsiębiorstw w warunkach nowej gospodarki**, prowadziłam złożone badania związane z funkcjonowaniem biznesu w warunkach nowej gospodarki, w tym z sytuacją finansowo-majątkową przedsiębiorstw, wpływem kapitału intelektualnego na rozwój przedsiębiorstw oraz funkcjonowaniem biznesu elektronicznego (Tabela 5.2.3).

Tabela 5.2.3. Publikacje w ramach trzeciego nurtu, **analiza finansowo-majątkowa i determinanty rozwoju przedsiębiorstw w warunkach nowej gospodarki**

L.p.	Publikacje w ramach trzeciego nurtu badawczego <i>analiza finansowo-majątkowa i determinanty rozwoju przedsiębiorstw w warunkach nowej gospodarki</i>	Pkt. MNiSW/MEiN
1	Misztal A. (2018) . <i>Funkcjonowanie e-biznesu</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. (monografia).	80
2	Misztal A. (2018) . Kasowy i memoriałowy wymiar oceny rentowności przedsiębiorstw. <i>Przedsiębiorczość i Zarządzanie</i> , XIX, 11, 2.	14
3	Misztal A. (2017) . Wskaźnik syntetyczny w ewaluacji polskich przedsiębiorstw faktoringowych. <i>Ekonomika i organizacja przedsiębiorstwa</i> , 12(814).	12
4	Misztal A. (2017) . Efektywne zarządzanie różnorodnością jako kluczowy element modelu rozwoju biznesu w warunkach nowej ekonomii. <i>Przedsiębiorczość i zarządzanie</i> , XVIII, 11, 2.	14
5	Misztal A. (2017) . Zastosowanie wskaźnika syntetycznego do oceny wpływu makrootoczenia na MŚP. <i>Nauki o Finansach. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu</i> , 1(30).	14
6	Misztal A. (2017) . Otwarte innowacje w polskich przedsiębiorstwach-ewaluacja. <i>Zeszyty Naukowe Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie</i> , 33, 1.	9
7	Misztal A. (2017) . Ewaluacja sytuacji finansowo-majątkowej polskich gospodarstw rolnych w latach 2004–2014. <i>Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie</i> <i>Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej</i> , 117.	13
8	Misztal A., Niedźwiedzińska H. (2020) . <i>Rola przedsiębiorstw informatycznych w podnoszeniu konkurencyjności Polski</i> . [w:] A. Grynia (red.). <i>Globalizacja</i> .	20

	<i>Integracja. Konkurencyjność współczesne dylematy.</i> Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie Uniwersytet w Białymstoku, Białystok.	
9	Miształ A. (2017). <i>Efektywne zarządzanie kapitałem intelektualnym a rozwój przedsiębiorstwa.</i> [w:] E. Mazur-Wierzbička (red.). <i>Współczesne wyzwania w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi.</i> Uniwersytet Szczeciński Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Szczecin.	20

Źródło: opracowanie własne.

W ramach czwartego nurtu badawczego, który stanowił kontynuację badań prowadzonych przed uzyskaniem stopnia doktora, **polityki regionalnej i euroregionów**, prowadziłam swoje rozważania naukowe związane z funkcjonowaniem sformalizowanych regionów transgranicznych, wpływem polityki regionalnej na zrównoważony rozwój euroregionów i przedsiębiorstw społecznych (Tabela 5.2.4).

Tabela 5.2.4. Publikacje w ramach czwartego nurtu, *polityka regionalna i euroregiony*

L.p.	Publikacje w ramach czwartego nurtu badawczego <i>polityka regionalna i euroregiony</i>	Pkt. MNiSW/MEiN
1	Miształ A. (2016). <i>Wpływ unijnej polityki regionalnej na zrównoważony rozwój euroregionów zachodniego pogranicza Polski.</i> Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź. (monografia).	40
2	Miształ A. (2017). Rola funduszy unijnych w rozwoju przedsiębiorstw społecznych w Polsce. Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej w Ostrołęce, 1(24).	9
3	Miształ A. (2017). Rola euroregionów w rozwoju inicjatyw klastrowych. <i>Zeszyty Naukowe Organizacja i Zarządzanie, Politechnika Śląska</i> , 100.	11
4	Miształ A. (2020). <i>Euroregion.</i> [w:] E. Opiłowska, M. Dębicki, K. Dolińska, J. Kajta, Z. Kurcz, J. Makaro, N. Niedźwiecka-Iwańczak. <i>Leksykon studiów nad granicami i pograniczami.</i> Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.	20

Źródło: opracowanie własne.

6. Statystyka dorobku naukowego

Mój dorobek naukowy obejmuje 98 recenzowanych publikacji, 34 stworzone przed uzyskaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych oraz 64 po jego uzyskaniu. Przed doktoratem byłam autorką lub współautorką 28 artykułów naukowych oraz 6 rozdziałów w monografiach naukowych. Łącznie uzyskałam 172 punkty według rozporządzenia MNiSW (142 pkt za artykuły naukowe oraz 30 pkt za rozdziały w artykułach naukowych (Tabela 6.1).

Po uzyskaniu stopnia doktora byłam autorką lub współautorką 64 publikacji, w tym 9 monografii naukowych (2 samodzielnych i 7 we współautorstwie), 31 artykułów naukowych, 24 rozdziałów w monografiach. Po doktoracie zdobyłam łącznie 2329 pkt.

MNiSW/MEiN, z czego 620 pkt. za monografie, 1229 pkt. za artykuły naukowe, 480 pkt. za rozdziały w monografiach.

Tabela 6.1. Statystyka dorobku naukowego- liczba prac i punktów MNiSW (bez korekty za współautorstwo)

Publikacje	Rodzaj pracy	Liczba prac	Liczba pkt. MNiSW
Publikacje przed doktoratem	Artykuły naukowe	28	142
	Rozdziały w monografiach	6	30
	Suma	34	172
Publikacje po doktoracie	Artykuły naukowe	31	1229
	Rozdziały w monografiach	24	480
	Monografie	9	620
	Suma	64	2329
Ogółem		98	2501

Źródło: opracowanie własne.

Za cały dorobek naukowy zdobyłam łącznie 2501 pkt. MNiSW/MEiN (bez korekty za współautorstwo), w tym 620 pkt za monografie, 1371 pkt za artykuły naukowe, 510 pkt. za rozdziały naukowe. Uwzględniając swój jednostkowy udział w przypadku prac wieloautorskich uzyskałam przed doktoratem 143,67 pkt, po doktoracie 1410,17 pkt, co w sumie daje 1553,84 pkt MNiSW/MEiN.

W tabeli 6.2. przedstawiłam zestawienie danych bibliometrycznych swojego dorobku naukowego (cytowania i indeksy według baz Google Scholar oraz Web of Science).

Tabela 6.2. Zestawienie danych bibliometrycznych (stan na dzień 25.04.2023 r.)

Indeks Hirscha (H-indeks)	Google Scholar= 7; Web of Science=3
Liczba cytowań	Google Scholar =191; Web of Science=20
Łączny Impact Factor (IF)	13.18
Impact Factor 5-letni	13.459
Łączna liczba punktów MNiSW/MEiN	2501
Łączna liczba referatów wygłoszonych na konferencjach	21

Źródło: opracowanie własne.

7. Współpraca naukowa z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami akademickimi

Niezwykle ważne miejsce w moim rozwoju naukowo-badawczym odgrywa współpraca z polskimi i zagranicznymi naukowcami. W okresie przed doktoratem miałam przyjemność współpracować przy publikacjach naukowych z promotorem swojej pracy doktorskiej dr hab. Marianną Gretą z Katedry Gospodarki Światowej i Integracji Europejskiej

oraz jej doktorantami. Efektem tej współpracy były publikacje artykułów naukowych oraz rozdziałów w monografiach naukowych.

Po uzyskaniu stopnia doktora rozpoczęłam współpracę w ramach zespołów badawczych z pracownikami Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto, co uważam za szczególnie cenne nawiązałam współpracę z innymi uczelniami polskimi i zagranicznymi.

Szczególnie owocna jest współpraca z Kolegium Logistyki oraz Instytutem Informatyki Wydziału Fizyki Technicznej, Informatyki i Matematyki Stosowanej Politechniki Łódzkiej w ramach, której powstał szereg publikacji we współautorstwie, monografii i artykułów naukowych (w tym z Impact Factorem), rozdziałów w monografiach naukowych oraz wspólny udział w konferencjach naukowych z wygłoszonymi we współautorstwie referatami. W ramach owych prac poruszamy i analizujemy ważne zagadnienia związane ze zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw transportowych i energetycznych. Współpraca ma charakter trwały i sformalizowany, polega ona na organizowaniu cyklicznych spotkań stacjonarnych oraz na platformach internetowych.

Dodatkowo współpracuję z Wydziałem Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego przy projektach związanych z logistyką i zrównoważonym rozwojem przedsiębiorstw z sekcji Transport i gospodarka magazynowa. W ramach kooperacji powstały artykuły naukowe złożone do publikacji w zagranicznych czasopismach naukowych.

Ważnym miejscem wymiany poglądów i współpracy międzyuczelnianej były coroczne Seminaria Naukowe Katedr Logistyki z polskich ośrodków akademickich, które stanowią platformę współpracy i rozwoju naukowego. W dniu 10 grudnia 2021 r. roku byłam współorganizatorem takiego spotkania, a jego tematem przewodnim były kwestie związane ze zrównoważonymi łańcuchami dostaw.

W wymiarze międzynarodowym dużą rolę w rozwoju moich obecnych zainteresowań naukowych odegrała współpraca z Profesorem Otakarem Struneckym z The Institute of Technology and Business, České Budějovice z Czech, która odbywała się w okresie kwiecień -sierpień 2021 a jej efektem był wspólny artykuł naukowy (Energy Efficiency and Decarbonization in the Context of Macroeconomic Stabilization) poświęcony efektywności energetycznej i dekarbonizacji w kontekście stabilizacji makroekonomicznej.

W 2022 roku zainicjowana została współpraca z Katedrą Rynku i Inwestycji Kapitałowych UŁ oraz Social Sciences and Management/Research Centre in Economic and Organisational

Sociology z Lisbon School of Economics and Management w ramach, której prowadzimy badania nad funkcjonowaniem, wynikami finansowymi oraz zrównoważoną sprawozdawczością spółek kapitałowych notowanych na giełdach papierów wartościowych, ze szczególnym uwzględnieniem Polski i Portugalii.

Ponadto od 2022 roku współpracuję z Prof. Perem Engelsethem z Tromsø School of Business and Economics, UiT The Arctic University of Norway, Narvik Campus. W ramach kooperacji, której członkami są pracownicy mojego Wydziału, Wydziału Zarządzania UŁ, Wyższej Szkoły Bankowej z Wrocławia i Politechniki Częstochowskiej powstały artykuły naukowe, obecnie w trakcie procesu recenzyjnego, poświęcone wpływowi podatków środowiskowych oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych na zrównoważony rozwój przedsiębiorstw transportowych. Współpraca ma charakter wymiany myśli, poglądów, polega na organizacji i kooperacji naukowej za pośrednictwem internetowych platform komunikacyjnych.

Ważnym elementem umiędzynarodowienia mojej pracy naukowo-badawczej jest udział i praca w stowarzyszeniach zrzeszających ekonomistów, w tym badaczy zajmujących się analizą związków pomiędzy rozwojem gospodarczym a ochroną środowiska naturalnego, w tym: World Economic Association, International Society for Development and Sustainability (ISDS), International Society for Ecological Economics (ISEE2023) oraz European Association of Environmental and Resource Economists (EAERE).

Międzynarodowy charakter ma moja współpraca z zagranicznymi wydawnictwami naukowymi, w tym: Entrepreneurship and Sustainability Center, Springer, Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania, Sogang University Nam Duck-Woo Economic Research Institute in South Korea i Qeios.

W ramach współpracy międzynarodowej chciałabym również wskazać swoje aktywne członkostwo w Komitetach Naukowych dwóch międzynarodowych konferencji naukowych, w tym w *14th Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2022b)*, którego gospodarzem był Gjakova Fehmi Agani University (Gjakova, Kosowo) oraz w *15th Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2023)*, której głównym organizatorem był Vilnius University of Applied Sciences a uczelniami współorganizującymi były Cyprus Science University, Daugavpils University, Gjakova "Fehmi Agani" University, Kazakh National Pedagogical University named after Abay Kunanbayev, University of Roehampton,

InnovaSteps Foundation, Vytautas Magnus University, Lahore College for Women University, The Polytechnic of Guarda.

Ponadto ważne miejsce w moim rozwoju naukowo-badawczym oraz dydaktycznym ma udział w wykładach i szkoleniach ekonomicznych, finansowych, czy dedykowanych wybranym problemom zrównoważonego rozwoju, sygnowanych przez zagraniczne ośrodki akademickie, w tym m.in. Erasmus University Rotterdam, ESSEC Business School, Lund University, Macquarie University, Rutgers the State University of New Jersey, Università Bocconi, Universitat de Barcelona, University of Copenhagen, University of Geneva, University of London, University College London, University of Michigan, czy też University of New Mexico. Pełen wykaz ukończonych szkoleń znajduje się w punkcie 11 autoreferatu.

8. Udział w radach naukowych konferencji i konferencjach

Udział w radach naukowych konferencji:

- Aktywny członek Komitetu Naukowego 15th Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2023), której głównym gospodarzem był Vilnius University of Applied Sciences (Wilno, Litwa). Moje zadania oscylowały wokół:
  - wsparcia i koordynacji współpracy;
  - stworzenia sieci współpracy naukowców.
- Aktywny członek Komitetu Naukowego 14th Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2022b), którego gospodarzem był Gjakova Fehmi Agani University (Gjakova, Kosowo.) Moje zadania dotyczyły:
  - wsparcia dla tworzenia owocnej współpracy ze środowiskiem akademickim na całym świecie;
  - stworzenia konsorcjum poprzez współpracę i umiejętności zarządzania.
- Współorganizator V Konferencji Naukowej Logistyka 2019, która odbyła się na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym w marcu 2019 r. Moim zadaniem było wsparcie organizacji konferencji pod kątem sprawnego przebiegu jej obrad.

W okresie swojej aktywności naukowo-badawczej na Uniwersytecie Łódzkim uczestniczyłam w 21 konferencjach naukowych (11 krajowych i 10 międzynarodowych), w tym 15 od czasu uzyskania stopnia doktora nauk ekonomicznych (6 krajowych oraz 9 międzynarodowych). Szczegółowe informacje o nazwie konferencji, tytule referatu, rodzaju konferencji i jej dacie zamieściłam w Tabeli 8.1.

Tabela 8.1. Wykaz udziału w konferencjach

L. p.	Nazwa konferencji	Tytuł referatu	Rodzaj konferencji	Data
1	7th International Scientific Conference Prospects for the Development of Entrepreneurship from a Global Perspective	Uczestnictwo bierne	Międzynarodowa	03.2023
2	14th Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2023) Vilnius University of Applied Sciences Wilno, Litwa	Sustainable development of energy sector in the context of socio-economic and environmental stability- the case of Poland	Międzynarodowa	02.2023
3	5th International CEO. Communication, Economics, Organization. Social Sciences Congress (IPMI International Business School)	Green entrepreneurship and its determinants- the case of Poland	Międzynarodowa	12.2022
4	International Eurasian Conference on Educational & Social Science. Antalya Science University & Cyprus Science University	Challenges for the sustainable development of transport companies in Poland in terms of external turbulence and geopolitical crisis	Międzynarodowa	10.2022
5	International Eurasian Conference on Educational & Social Science. The Polytechnic of Guarda, Portugal	Sustainable development of the energy sector in the European Union in the context of current geopolitical conditions	Międzynarodowa	08.2022
6	14th Eurasian Conference on Language and Social Sciences (ECLSS 2022b). Gjakova "Fehmi Agani" University, Kosovo	Sustainable Development of Manufacturing Enterprises in the Socio-Economic Context. The Case of Poland and Germany	Międzynarodowa	06.2022
7	IT w Produkcji i Logistyce. BAMTS Sp. z o. o	Uczestnictwo bierne	Krajowa	05.2021
8	Economic and Social Consequences of the Covid-19 Pandemic. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Instytut Ekonomii i Finansów. Katedra Logistyki	Uczestnictwo bierne	Międzynarodowa	06.2021
9	VII Konferencja Naukowa Logistyka 2021. Logistyka w okresie zmiany paradygmatów w zarządzaniu. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Katowice	Uczestnictwo bierne	Krajowa	09.2021

10	VI edycja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Logistyka 2020. Logistyka gospodarki światowej. Katedra Logistyki, Instytut Gospodarki Międzynarodowej, Poznań	Standing finansowy polskich spółek transportowych notowanych na GPW w Warszawie	Krajowa	09.2020
11	The 12th International Scientific Conference, entitled "Knowledge - Economy – Society". the College of Management and Quality Sciences of the Cracow University of Economics	Rozwój ekologiczny a sytuacja finansowa przedsiębiorstw w Polsce	Krajowa	11.2020
12	V Konferencja Naukowa Logistyka 2019. Logistyka w naukach o zarządzaniu. Uniwersytet Łódzki, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	Podatki środowiskowe a zrównoważony rozwój polskich przedsiębiorstw transportowych	Krajowa	03.2019
13	Komputerowe Systemy Wspomagania Nauki, Przemysłu i Transportu" Trans Comp 2019. Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu	Wpływ rozwoju społeczno-ekonomicznego na bezpieczeństwo finansowe polskich przedsiębiorstw transportowych w latach 2010-2017 (udział 50%)	Krajowa	12.2019
14	W stronę różnorodności. Od koncepcji do aktualnych problemów zarządzania. Społeczna Akademia Nauk	Efektywne zarządzanie różnorodnością jako kluczowy element modelu rozwoju biznesu w warunkach nowej ekonomii	Krajowa	09.2017
15	Wyzwania dla gospodarek i organizacji w XXI wieku. Uniwersytet Szczeciński	Efektywne zarządzanie kapitałem intelektualnym a rozwój przedsiębiorstwa	Krajowa	03.2017
16	Zarządzanie procesami kadrowymi w organizacji. Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Uniwersytet Szczeciński	Metody i narzędzia rozwoju kompetencji pracowniczych w polskich MSP	Krajowa	12.2016
17	The international and Interdisciplinary Scientific Conference (the Institute of History, UŁ)	The role of euroregions in the integration of Albania with the European Union	Międzynarodowa	05.2015
18	Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Innowacje i przedsiębiorczość. Teoria i praktyka"	Eco-innovation in SME's as a part of sustainable development	Międzynarodowa	05.2015

19	Konferencja Doktorantów Ekonomii i Zarządzania UŁ: Ekonomia i zarządzanie w teorii i praktyce	Polityka monetarna Europejskiego Banku Centralnego a poziom cen w strefie euro	Krajowa	09.2010
20	PITWIN- Portal Innowacyjnego Transferu Wiedzy w Nauce	Informacyjne systemy zarządzania a innowacyjność przedsiębiorstw	Krajowa	09.2009
21	the 65 th International Atlantic Economic Society Meeting	Mutual Funds Performance in Poland	Międzynarodowa	04.2008

Źródło: opracowanie własne.

9. Kierowanie lub udział w projektach badawczych

W trakcie swojej aktywności akademickiej uczestniczyłam w 8 projektach naukowo-badawczych, w tym kierowałam 4 projektami w ramach rozwoju młodych naukowców na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Ponadto uczestniczyłam w dwóch komercyjnych, polskich projektach badawczych jako członek zespołu, ich efektem były rozdziały w monografiach naukowych oraz jedna monografia naukowa napisana we współautorstwie z dr hab. Katarzyną Szopik-Depczyńską, Prof. Uniwersytetu Szczecińskiego oraz dr Henrykiem Wojtaszkiem z Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie i Akademii Sztuki Wojennej.

Uczestniczyłam również jako wykonawca (autorka publikacji) w dwóch projektach współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wybranego w ramach Poddziałania 1.1.1 Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 oraz Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, Działanie 1.1. Projekty B+R przedsiębiorstw z EFRR. Materialnym wyrazem mojego zaangażowania była współpraca z naukowcami z krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich a ich efektem były dwa wysoko punktowane artykuły naukowe z Impact Factorem.

Wykaz uczestnictwa w projektach, wraz z nazwą beneficjentów, czasem realizacji i celami projektów zamieściłam w Tabeli 9.1.

Tabela 9.1. Wykaz uczestnictwa w projektach badawczych

L.p.	Nazwa projektu badawczego	Podmioty/ Przedmiot	Podstawowe informacje o projekcie
1	Predykcyjny i adaptacyjny system METERNET-EnMS do zintegrowanej kontroli parametrów	Nazwa beneficjentów (konsorcjum)	Idanet Maciej Idaczyk - Lider Projektu; Politechnika Łódzka; Instytut Nauki i Techniki STIPENDIUM
		Czas realizacji	01.10.2021- 31.12.2023 r.

	środowiskowych oraz zużycia energii procesów przemysłowych i biznesowych (PA); POIR.01.01.01-00-0188/21-00	Cel projektu	Cel projektu zostanie osiągnięty, kiedy Wnioskodawca uzyska efekt innowacji procesowej i produktowej, a nowy co najmniej w skali polskiego rynku i rynków zagranicznych sterownik oraz kontroler, staną się podstawowymi elementami zdywersyfikowanej komercyjnej oferty produktowo-usługowej METERNET, mającej wieloletnich klientów w różnych branżach przemysłu.
		Moja rola w projekcie	Wykonawca, współautorka publikacji: Misztal A., Kowalska M., Fajczak-Kowalska A. (2022). The Impact of Economic Factors on the Sustainable Development of Energy Enterprises: The Case of Bulgaria, Czechia, Estonia and Poland. <i>Energies</i> , 15(18):6842.
2	Predykcijny system zarządzania energią EnMS (PE); Program Operacyjny Inteligentny Rozwój; POIR.01.01.01-00-0281/20-0	Nazwa beneficjentów (konsorcjum)	FINN Sp. z o.o. (FINN) – Lider Konsorcjum, Politechnika Łódzka (PŁ), Instytut Informatyki i Zarządzania (IIZ)
		Czas realizacji	01.07.2020 – 30.06.2023 r.
		Cel projektu	Opracowanie predykcyjnego systemu zarządzania energią EnMS
		Moja rola w projekcie	Wykonawca, współautorka publikacji: Misztal A., Kowalska M., Fajczak-Kowalska A., Strunecky O. (2021). Energy Efficiency and Decarbonization in the Context of Macroeconomic Stabilization. <i>Energies</i> , 14(16):5197
3	Ekonomia i finanse w XXI wieku. Wyzwania dla zglobalizowanego świata	Instytucja nadająca	Laboratorium Wiedzy; ICMS International; „Silk Road” International University of Tourism
		Czas realizacji	Luty 2020- lipiec 2020
		Kierownicy projektu	Dr Artur Borcuch
		Cel projektu	Celem projektu było realizowanie badań ilościowych i jakościowych związanych z problemami ekonomii i finansów w XXI wieku
		Moja rola w projekcie	Członek zespołu badawczego i współautorka monografii naukowej: Misztal A., Szopik-Depeczyńska K., Wojtaszek H. (2018). <i>Innowacyjna gospodarka. Zrównoważony rozwój, eko-innowacje i obszary wsparcia systemowego</i> . Wydawnictwo Naukowe Sophia, Katowice
4	Ekonomia, Finanse i Zarządzanie w perspektywie interdyscyplinarnej	Instytucja nadająca	Laboratorium Wiedzy; Dom Maklerski BOŚ, Inkubatory.pl; ICMS International; Modus Design; Biuro Rachunkowe Sabina Andrejas
		Czas realizacji	maj 2019- luty 2020
		Kierownicy projektu	dr Anna Krzysztofek i dr Artur Borcuch
		Moja rola w projekcie	Członek zespołu badawczego i autorka rozdziału w monografii: Misztal A. (2019). <i>Makroekonomiczne uwarunkowania zrównoważonego rozwoju polskich przedsiębiorstw</i> . [w:] A. Borcuch, A. Krzysztofek (red.). <i>Ekonomia, finanse i zarządzanie. Problemy teoretyczne i praktyczne</i> . AT Wydawnictwo, Kraków
5		Instytucja nadająca	Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki

	Zrównoważony rozwój biznesu w warunkach globalnej gospodarki	Czas realizacji	2020
		Kierownicy projektu	Dr Anna Misztal
		Moja rola w projekcie	Prowadzenie badań naukowych z zakresu zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i jego determinant. W ramach projektu stworzono recenzowane publikacje naukowe opublikowane w czasopiśmie i rozdziałach z listy MNiSW
6	Rola innowacyjności i nowoczesnych technologii IT w zrównoważonym rozwoju przedsiębiorstw	Institucja nadająca	Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki
		Czas realizacji	2018
		Kierownicy projektu	Dr Anna Misztal
		Moja rola w projekcie	Prowadzenie badań naukowych z zakresu zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i jego determinant. W ramach projektu stworzono recenzowane publikacje naukowe opublikowane w czasopiśmie i rozdziałach z listy MNiSW
7	Rozwój przedsiębiorstwa i jego determinanty w kontekście realizacji koncepcji zrównoważonego rozwoju	Institucja nadająca	Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki
		Czas realizacji	2017
		Kierownicy projektu	Dr Anna Misztal
		Moja rola w projekcie	Prowadzenie badań naukowych z zakresu zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i jego determinant. W ramach projektu stworzono recenzowane publikacje naukowe opublikowane w czasopiśmie i rozdziałach z listy MNiSW
8	Rola euroregionów w aktywizacji terenów przyrodniczych	Institucja nadająca	Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki
		Czas realizacji	2012
		Kierownicy projektu	Dr Anna Misztal
		Moja rola w projekcie	Prowadzenie badań naukowych z zakresu zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw i jego determinant. W ramach projektu stworzono recenzowane publikacje naukowe opublikowane w czasopiśmie i rozdziałach z listy MNiSW

Źródło: opracowanie własne.

10. Udział w procesie recenzenckim i praca w komitetach redakcyjnych

Po uzyskaniu stopnia doktora, uczestniczyłam w pracach komitetów redakcyjnych czasopism:

- *American Journal of Traffic and Transportation Engineering*.
<http://www.sciencepublishinggroup.com/journal/index?journalid=187>;

- *Humanities & Social Sciences Communications*. Springer Nature. <https://journalsuggester.springer.com/select-journal?journalId=41599>;
- *The Journal of Environmental Science and Engineering Technology*. <http://savvysciencepublisher.com/journal-of-environmental-science-and-engineering-technology/>.

Sporządzałam również recenzje artykułów naukowych dla następujących czasopism:

- *Entrepreneurship and Sustainability Issues*. Entrepreneurship and Sustainability Center. <https://jssidoi.org/jesi/>;
- *Humanities and Social Sciences Communications*. Springer Nature. <https://journalsuggester.springer.com/select-journal?journalId=41599>;
- *International Journal of Contemporary Management. Journal of the Jagiellonian University in Krakow*. Instytut Spraw Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego. <https://sciendo.com/journal/IJCM>;
- *Environment, Development and Sustainability. A Multidisciplinary Approach to the Theory and Practice of Sustainable Development*. Springer. <https://www.springer.com/journal/10668>;
- *Journal of Business Economics and Management*. Vilnius Gediminas Technical University, Lithuania. <https://www.tandfonline.com/toc/tbem20/current>;
- *International Journal of Empirical Economics (IJEE)*. Sogang University Nam Duck-Woo Economic Research Institute in South Korea. <https://www.worldscientific.com>;
- *Sustainability*. <https://www.mdpi.com/journal/sustainability>;
- *Optimum. Economic Studies*. <http://optimum.uwb.edu.pl/index.php/osj>;
- *Applied Business and Economics Journal*, Business School. Warsaw University of Technology, <https://abejournal.online/index.php/abej/index>;
- *Land*, <https://www.mdpi.com/journal/land>;
- *Qeios*. <https://www.qeios.com/teaser>.

W latach 2019-2022 zrecenzowałam 94 prace dyplomowe Studentów, w tym 41 prac licencjackich oraz 53 magisterskich.

11. Udział w szkoleniach podnoszących kwalifikacje naukowo-badawcze

W okresie swojej aktywności zawodowej aktywnie uczestniczyłam w szeregu kursów, szkoleń, wykładów prowadzonych przez teoretyków i praktyków, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, mających na celu podnoszenie moich kwalifikacji dydaktycznych i badawczych. Zdobytą wiedzę staram się wykorzystać w pracy na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym, a także przy prowadzeniu szkoleń i kursów dla podmiotów zewnętrznych.

Od czasu ukończenia studiów uczestniczyłam w kursach organizowanych przez podmioty krajowe i zagraniczne. Ukończyłam 44 szkolenia organizowane przez polskich organizatorów oraz 56 szkoleń prowadzonych przez podmioty zagraniczne. Łączna liczba ukończonych szkoleń wynosi 100, wszystkie szkolenia potwierdzone są odpowiednimi certyfikatami ich ukończenia.

Wykaz szkoleń organizowanych w Polsce przedstawiłam w Tabeli 11.1. W ich ramach zdobywałam wiedzę na temat funkcjonowania i rozwoju przedsiębiorstw, analizy finansowej, wyceny przedsiębiorstw, rachunkowości, rozwoju handlu elektronicznego, logistyki, podatków, czy też wybranych zagadnień związanych z zarządzaniem organizacjami.

Tabela 11.1. Uczestnictwo w szkoleniach w Polsce podnoszących kwalifikacje zawodowe- posiadane certyfikaty

L.p.	Nazwa szkolenia	Instytucja/organizator szkolenia
1	ABC Funduszy Europejskich	Polska Agencja Rozwoju przedsiębiorczości (PARP)
2	MŚP na rynku kapitałowym	
3	Dochodzenie i zarządzanie należnościami od kontrahentów	
4	Analiza sprawozdań finansowych	
5	Podatek VAT w MŚP	
6	Pozyskiwanie kapitału na działalność MŚP	
7	Spedycja i logistyka w eksporcie	
8	Efektywność energetyczna w MŚP	
9	Zarządzanie ryzykiem w MŚP	
10	Zarządzanie kryzysowe w MŚP	
11	Design thinking	
12	Podatkowa Księga Przychodów i Rozchodów	
13	E-commerce w biznesie – kurs zaawansowany	
14	E-commerce i marketing internetowy w MŚP	
15	Zarządzanie sprzedażą i relacjami z klientami	
16	Negocjacje handlowe w MŚP	
17	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	
18	Spółka akcyjna	
19	Biznesplan	
20	Ubezpieczenie społeczne w MŚP	

21	Doradztwo w zakresie finansów osobistych	Alpha Learning System
22	Efektywność ekonomiczna przedsiębiorstwa w świetle jego danych finansowych	
23	Zarządzanie kapitałem obrotowym- pomiar efektywności	
24	Logistyka w przedsiębiorstwie	
25	Budowanie efektywnego zespołu	Asseco Data Systems S.A.
26	Analiza i diagnoza stanu finansowego przedsiębiorstwa	
27	Finanse w przedsiębiorstwie	Future Investment Polska
28	Podstawy wyceny przedsiębiorstw w ramach Programu Rozwoju Menedżerów	ICAN Institute/ ICAN Business Advisor
29	Budżetowanie w ramach Programu Rozwoju Menedżerów	
30	Zarządzanie interesariuszami w ramach Programu Rozwoju Menedżerów	
31	Ocena ekonomiczna projektów w ramach Programu Rozwoju Menedżerów	Mentoris Magdalena Hosiawa
32	Kurs podstaw rachunkowości	
33	Techniki negocjacji	Net Akademia
34	CRM- Zarządzanie Relacjami z Klientami	
35	Zarządzanie projektem	
36	Analiza finansowa przedsiębiorstw	PITWIN. Portal Innowacyjnego Transferu Wiedzy w Nauce
37	Wprowadzenie do badań online	
38	Teoria i praktyka marketingu	
39	Podstawy zarządzania finansami osobistymi	
40	Rynek instrumentów pochodnych	
41	Zarządzanie zasobami ludzkimi	
42	Lean Canvas	Polski Fundusz Rozwoju (PFR)
43	Jak założyć własną firmę?	
44	Kurs podstawy księgowości dla początkujących C/2007	Stowarzyszenie Księgowych w Polsce Oddział Okręgowy w Łodzi

Źródło: opracowanie własne.

Równie istotne znaczenie dla mojego rozwoju naukowego miały szkolenia zagraniczne (Tabela 11.2). Miałam przyjemność uczestniczyć w szeregu szkoleń prowadzonych przez takie instytucje jak Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy oraz w szkoleniach zakończonych uzyskaniem certyfikatów z różnych zagranicznych ośrodków akademickich.

Tabela 11.2. Uczestnictwo w szkoleniach zagranicznych- posiadane certyfikaty

L.p.	Nazwa szkolenia	Instytucja/organizator szkolenia
1	Sustainability in Corporations and Businesses	Alison
2	Financial Analysis using Excel	Basel Institute on Governance
3	Operational Analysis of Suspicious Transaction Reports	
4	Source and Application of Funds Analysis	
5	Visualise Cases and Flows of Money	
6	The ABC of sustainability	Campus BBVA

7	Technology Entrepreneurship by Stanford University	Cursa
8	Entrepreneurship by University of Pakistan	
9	Business Entrepreneurship by CrashCourse	
10	Corporate Finance MBA Class with Aswath Damodaran	
11	Power and Politics by Yale Courses	
12	Financial Accounting with Tony Bell	
13	Renewable Energy and Green Building Entrepreneurship	Duke University
14	Sustainable Digital Innovation	EIT Digital cofounded by the European Union
15	Driving business towards the Sustainable Development Goals	Erasmus University Rotterdam
16	Principles of Sustainable Finance	Erasmus University Rotterdam
17	Companies and climate change	ESSEC Business School
18	Supply Chain Management	Great Learning Academy
19	Strategic Management	
20	Macroeconomics of Climate Change: Science, Economics, and Policies	International Monetary Fund
21	Working for a sustainable future: concepts and approaches	Lund University
22	Greening the Economy: Lessons from Scandinavia	
23	Global sustainability and corporate social responsibility: Be sustainable	Macquarie University
24	New Technologies for Business Leaders	Rutgers the State University of New Jersey
25	Asset allocation in investment	The Open University
26	Stakeholders in marketing and finance	
27	Companies and financial accounting	
28	Understanding and managing risk	
29	Understanding the environment: Learning and communication	
30	Supply chain sustainability	
31	Liquidity management	
32	Financial accounting and reporting	Udemy: Asen Gyczew
33	Financial Modeling for Business Analysts and Consultants	
34	Fundamentals of Business Analysis	Udemy: Don Hussey
35	Creativity, Design Thinking, and Innovation for Business	Udemy: Joel & Natalie Rivera
36	Statistics for Business Analytics and Data Science A-Z™	Udemy: Kirill Eremenko
37	Managerial Accounting / Cost Accounting	Udemy: Robert (Bob) Steele
38	Advanced Financial Accounting	Udemy: Robert (Bob) Steele
39	What Is "LEAN" or "AGILE" Business Analysis?	Udemy: Tom & Angela Hathaway
40	Corporate Sustainability. Understanding and Seizing the Strategic Opportunity	Università Bocconi
41	Private Equity and Venture Capital	
42	The entrepreneur's guide for beginners	Universitat de Barcelona
43	The Sustainable Development Goals – A global, transdisciplinary vision for the future	University of Copenhagen
44	Sustainable Development - Ideas and Imaginaries	
45	Ecosystem Services: a Method for Sustainable Development	University of Geneva

46	Managing the Company of the Future	University of London
47	Doing Economics: Measuring Climate Change	University of London, University College London, CORE
48	Becoming a Social Entrepreneur: Getting Started	University of Michigan
49	International Business I	University of New Mexico
50	Sustainability Training and E-Learning Program	World Bank
51	Decision Making under Deep Uncertainty – Long Lasting Investments in a Changing World	
52	Environmental and Social Framework - ESF Fundamentals	
53	A Systemic Approach to Financial Inclusion	
54	Urban Upgrading for Inclusion, Sustainability and Resilience in a time of Global Pandemics	
55	Environmental and Social Framework - ESF Fundamentals	
56	A Systemic Approach to Financial Inclusion	

Źródło: opracowanie własne.

12. Działalność dydaktyczna i popularyzatorska

Ważnym elementem mojej aktywności dydaktyczno-popularyzatorskiej są następujące formy aktywności dydaktycznej: koordynowanie i prowadzenie zajęć dydaktycznych, promowanie prac magisterskich i licencjackich, bycie promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim oraz aktywizacja studentów i wsparcie ich rozwoju naukowego poprzez koordynację, współpracę i współtworzenie publikacji naukowych.

W okresie swojej pracy na stanowisku badawczo-dydaktycznym, najpierw w roli asystenta a następnie adiunkta, dążyłam do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych, poprzez liczne szkolenia, w których uczestniczyłam. Staram się w sposób aktywny wspierać Studentów w ich rozwoju naukowym, co zostało przez nich zauważone i zgłosili mnie do nominacji do nagrody w Plebiscycie Edukacyjnym.

Ważnym elementem mojej pracy dydaktycznej są zajęcia prowadzone na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym. W trakcie swojej aktywności od października 2014 roku prowadziłam 40 różnych przedmiotów, w tym 30 koordynowałam (prowadziłam je od 2017 roku), a w 10 byłam współprowadzącą. Zajęcia prowadziłam na pięciu kierunkach studiów, w tym na Logistyce, Logistyce w gospodarce, Ekonomii, Informatyce ekonomicznej oraz Informatyce i ekonometrii.

W tabeli 12.1. przedstawiłam nazwy prowadzonych przedmiotów wraz z kierunkami studiów na których prowadziłam cykl dydaktyczny oraz przypisanym rokiem akademickim.

Tabela 12.1. Wykaz koordynowanych przedmiotów

L.p.	Nazwa przedmiotu (koordynator)	Kierunek studiów	Rodzaj zajęć	Rok akademicki
1	Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju sektora TSL	Logistyka	Wykład / Laboratorium	2022/2023; 2021/2022; 2020/2021
2	Modele biznesowe	Logistyka	Wykład	2022/2023; 2020/2021
3	Podstawy rachunkowości	Logistyka	Wykład / Ćwiczenia	2022/2023; 2020/2021; 2019/2020
4	Problemy zrównoważonego rozwoju	Logistyka	Wykład	2022/2023
5	Seminarium licencjackie	Logistyka	Seminarium	2022/2023; 2021/2022; 2020/2021; 2019/2020
6	Fiskalne obciążenia przedsiębiorstw	Logistyka	Wykład / Ćwiczenia	2022/2023; 2021/2022
7	Rachunkowość zarządcza i controlling	Logistyka	Wykład / Ćwiczenia	2022/2023; 2021/2022
8	Nowoczesne metody organizacji i zarządzania w globalnej gospodarce	Ekonomia	Wykład	2021/2022; 2020/2021; 2019/2020
9	Nowoczesne metody organizacji i zarządzania w sektorze TSL	Logistyka w gospodarce	Ćwiczenia konwersatoryjne	2021/2022
10	Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw logistycznych i jego determinanty	Logistyka	Ćwiczenia konwersatoryjne	2021/2022
11	Nowoczesne metody i techniki zarządzania przedsiębiorstwem w sektorze TSL	Logistyka	Ćwiczenia konwersatoryjne	2020/2021
12	Rachunkowość i finanse przedsiębiorstw 1	Ekonomia	Wykład / Ćwiczenia	2020/2021; 2019/2020
13	Seminarium magisterskie	Logistyka	Seminarium	2020/2021; 2019/2020
14	Wprowadzenie do rachunkowości	Informatyka ekonomiczna	Ćwiczenia konwersatoryjne	2020/2021; 2019/2020
15	Rozwój sektora TSL w UE	Logistka	Ćwiczenia konwersatoryjne	2020/2021
16	Konkurencyjność przedsiębiorstw	Ekonomia	Wykład / Ćwiczenia	2019/2020
17	Rozwój przedsiębiorstw transportowych w warunkach nowej gospodarki	Logistyka	Ćwiczenia konwersatoryjne	2019/2020
18	Strategie logistyczne przedsiębiorstw	Logistyka	Wykład / Ćwiczenia	2019/2020
19	Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw z sektora TSL	Logistyka w gospodarce	Ćwiczenia konwersatoryjne	2019/2020
20	Bezpieczeństwo finansowe	Logistyka	Wykład / Ćwiczenia	2019/2020; 2018/2019
21	Diagnostyka i analiza ekonomiczno-finansowa	Ekonomia	Wykład / Ćwiczenia	2019/2020; 2018/2019; 2017/2018

22	Funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw z sektora TSL w UE	Logistyka	Wykład	2019/2020; 2017/2018
23	Logistyka w gospodarce elektronicznej	Logistyka	Ćwiczenia konwersatoryjne	2018/2019; 2017/2018
24	Podatkowe aspekty transportu, spedycji i logistyki	Logistyka	Ćwiczenia konwersatoryjne	2018/2019; 2017/2018
25	Zarządzanie procesowe	Logistyka w gospodarce	Wykład	2018/2019; 2017/2018
26	Finansowanie rozwoju przedsiębiorstwa	Ekonomia	Wykład	2018/2019
27	Przedsiębiorstwo i kapitał na rynkach finansowych	Logistyka	Wykład / Ćwiczenia	2018/2019; 2017/2018
28	Controlling	Ekonomia	Wykład	2017/2018; 2016/2017
29	Koszty i rachunkowość zarządcza	Ekonomia	Ćwiczenia konwersatoryjne	2017/2018
30	Logistyka a konkurencyjność przedsiębiorstw	Logistyka	Wykład	2016/2017

Źródło: opracowanie własne.

W okresie przed uzyskaniem stopnia doktora nauk ekonomicznych prowadziłam ćwiczenia na kierunkach Logistyka, Ekonomia i Informatyka i ekonometria. Wykaz zajęć przedstawiłam w Tabeli 12.2.

Tabela 12.2. Wykaz przedmiotów współprowadzonych

L.p.	Nazwa przedmiotu	Kierunek studiów	Rodzaj zajęć	Rok akademicki
1	Analiza ekonomiczno-finansowa procesów logistycznych w przedsiębiorstwie	Logistyka	Ćwiczenia	2016/2017
2	Marketing działalności gospodarczej	Ekonomia	Ćwiczenia	2016/2017
3	Planowanie i kontrola działalności i rozwoju przedsiębiorstwa	Ekonomia	Ćwiczenia	2016/2017
4	Rachunkowość	Informatyka i ekonometria	Ćwiczenia	2016/2017
5	Zarządzanie logistyczne	Logistyka	Ćwiczenia	2016/2017
6	Zarządzanie aktywami	Ekonomia	Ćwiczenia	2015/2016
7	Bezpieczeństwo finansowe w przedsiębiorstwach sektora TSL	Logistyka	Ćwiczenia	2015/2016
8	Finanse przedsiębiorstw	Logistyka	Ćwiczenia	2014/2015
9	Marketing usług logistycznych	Logistyka	Ćwiczenia	2014/2015
10	Analiza i diagnostyka ekonomiczna	Ekonomia	Ćwiczenia	2014/2015

Źródło: opracowanie własne.

W latach 2014-2023, z wyłączeniem roku akademickiego 2015/2016, realizowałam godziny ponadwymiarowe. Najwyższy procent wykonania pensum wyniósł 191,3% w roku

akademickim 2019/2020. Tabela 12.3. przedstawia uszczegółowienie danych odnośnie prowadzonej liczby godzin i procentu zrealizowania pensum.

Tabela 12.3. Liczba godzin i procent wykonania pensum

Realizacja pensum	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Zrealizowana liczba godzin	330	216,5	417	264,5	373	439	431	372	354
Procent wykonania pensum	143,5%	94,13%	181,3%	115%	162,2%	191,3%	187,6%	161,7%	154%

Źródło: opracowanie własne.

Zgodnie z obowiązującymi na Uniwersytecie Łódzkim przepisami po raz pierwszy miałam możliwość prowadzić seminarium licencjackie w 2019 roku. Moją aktywność jako promotora i recenzenta prac w latach 2019-2022 przedstawiłam w Tabeli 12.4. Wypromowałam łącznie 73 prace dyplomowe, w tym 63 licencjackie i 10 magisterskich oraz byłam recenzentem 94 prac, w tym 41 licencjackich i 53 magisterskich.

Tabela 12.4. Promotorstwo i recenzje prac dyplomowych

Promotor/Recenzent	Rodzaj pracy	2019	2020	2021	2022	Suma	Prace ogółem
Promotor	Prace licencjackie	8	16	17	22	63	73
	Prace magisterskie	-	-	10	-	10	
Recenzent	Prace licencjackie	9	4	23	5	41	94
	Prace magisterskie	4	25	9	15	53	
Promotor pomocniczy	Praca doktorska	-	-	-	1	1	1

Źródło: opracowanie własne.

Byłam promotorem pomocniczym w jednym przewodzie doktorskim:

Autor: mgr Magdalena Kowalska

Tytuł pracy doktorskiej: Standing finansowy a zrównoważony rozwój przedsiębiorstw w Polsce. Badania sektorowe

Promotorzy: dr hab. Natasza Duraj, prof. nadzw. UŁ; **dr Anna Misztal**

Data egzaminu: 07.11.2022 r.

Ważne miejsce w mojej działalności popularyzującej naukę zajmuje wsparcie Studentów w ich rozwoju naukowym, koordynacja prac oraz wskazywanie kierunków badań, czego przejawem są recenzowane i wydane publikacje ze studentami kierunku Logistyka:

- **Mucha A., Misztal A., Kowalska M. (2022).** *Rozwój e-commerce w sekcji transport i gospodarka magazynowa – przypadek Polski i Niemiec.* [w:] M. Comporek (red.). *Logistyka i łańcuchy dostaw. Wyzwania i problemy z perspektywy zarządzania i ekonomii.* Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.
- **Olejniczak J., Kowalska M., Misztal A. (2022).** *E-commerce a zrównoważony rozwój - studium przypadku.* [w:] A. Fajczak-Kowalska. *Problemy i wyzwania współczesnej logistyki.* Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.
- **Kołodziejczyk N., Kowalska M., Misztal A. (2022).** *"Green Logistics" jako metoda działania na rzecz zrównoważonego rozwoju.* [w:] A. Fajczak-Kowalska. *Problemy i wyzwania współczesnej logistyki.* Wydawnictwo Rys Tomasz Paluszyński, Poznań.
- **Gondzio K., Kowalska M., Misztal A. (2021).** *Model ekonometryczny jako narzędzie oceny determinant ekorozwoju przedsiębiorstw transportowych w Polsce.* [w:] A. Fajczak-Kowalska. *Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy.* Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.
- **Bekalarczyk A., Kowalska M., Misztal A. (2021).** *Płynność finansowa przedsiębiorstw transportowych w Polsce- analiza sektorowa.* [w:] A. Fajczak-Kowalska. *Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy.* Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.
- **Kwiatkowska K., Kowalska M., Misztal A. (2021).** *Ocena zależności pomiędzy komponentami zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw transportowych w Polsce.* [w:] A. Fajczak-Kowalska. *Logistyka a rozwój współczesnych przedsiębiorstw. Wybrane problemy.* Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź.

13. Współpraca z otoczeniem biznesowym

Ważne miejsce w moim życiu zawodowym zajmuje współpraca z otoczeniem biznesowym. Posiadam doświadczenie zawodowe zdobyte w ramach praktyk w I Urzędzie Skarbowym, Łódź Górna, oraz w Nordea Banku Polskim. Dodatkowo obyłam półroczny staż w przedsiębiorstwie Eko-Inż. Sp. J.

Po studiach magisterskich pracowałam jako wykładowca i trener biznesowy w trzech przedsiębiorstwach, w tym w Centrum Nauki i Biznesu "Żak" Sp. z o. o., AP Edukacji Sp. z o.o. oraz w Profesji Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.

W ramach prowadzonych szkoleń współpracowałam z praktykami działalności gospodarczej, w tym właścicielami i pracownikami biur księgowych, czy też urzędów celnych. Wykaz mojej aktywności zawodowej przedstawiłam w Tabeli 13.1.

Tabela 13.1. Wykaz aktywności zawodowej

Okres	Miejsce pracy oraz moje zadania
2016-2017	Centrum Nauki i Biznesu "Żak" Sp. z o.o.: trener, wykładowca: prowadzenie szkoleń dla firm, instytucji publicznych, osób fizycznych z zakresu finansów przedsiębiorstw, rachunkowości, kadr i płac, prawa i strategii podatkowych
od 2014	Katedra Analizy i Strategii Przedsiębiorstwa (zatrudnienie od 01.10.2014), Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki: stanowisko: adiunkt
2013-2017	AP Edukacja Sp. z o.o.: trener, wykładowca: rachunkowość, ekonomia, finanse, fundusze UE, kadry i płace, prowadzenie działalności gospodarczej, tworzenie studiów wykonalności i wniosków o dofinansowanie działalności gospodarczej z UE
2010-2017	Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.: trener, wykładowca: ekonomia, finanse, rachunkowość, kadry i płace
2014	Eko-Inż S.J. (styczeń-czerwiec 2014): staż w dziale Finansów i Marketingu, stanowisko: analityk finansowy
2009	Nordea Bank Polska S.A. I Oddział w Łodzi, praktyka zawodowa, stanowisko: obsługa kredytowa i przygotowywanie pakietów (rachunki, karty kredytowe, ROR)
2007	I Urząd Skarbowy Łódź-Górna, Samodzielny Referat Egzekucyjny, praktyka zawodowa, stanowisko: inspektor podatkowy

Źródło: opracowanie własne.

W ramach swojego zatrudnienia przeprowadziłam szkolenia z zakresu finansów przedsiębiorstw, rachunkowości, kadr i płac, prawa i strategii biznesowych dla osób fizycznych, przedsiębiorstw i instytucji. Przykładem prowadzonych przeze mnie szkoleń są:

- *Księgowość*: 04-28.11.2016 r. oraz 18-27.07.2016 r. przy współpracy z Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.;
- *Księgowość komputerowa*: 04-28.11.2016 r. przy współpracy z Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o.;
- *Agent celny* szkolenie dla Hutchinson Poland: 02-03.09.2016 r.;
- *Mała rachunkowość*: 19-26.05.2014 r. przy współpracy z AP Edukacja Sp. z o.o.;
- *Kurs asystencko-sekretarski*: 03-10.02.2015 r. przy współpracy z AP Edukacja Sp. z o.o.;

- *Rachunkowość fundacji i stowarzyszeń*: 08.2015 r. przy współpracy z Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.;
- *Pracownik działu księgowego. Księgowość podstawowa*: 11.2013 i 11.2014 przy współpracy z Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.;
- *Asystentka-Sekretarka*: 11.2013 i 11.2014 przy współpracy z Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.;
- *Rejestratorka medyczna z obsługą komputera*: 16-23.07.2014 r. przy współpracy z Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.;
- *Mała rachunkowość*: 19-26.05.2014 r. przy współpracy z Profesja Centrum Kształcenia Kadr Sp. z o.o.

Ważne miejsce w mojej aktywności zawodowej odegrały prowadzone szkolenia mające na celu aktywizację osób młodych, bezrobotnych, kobiet, osób z określonym stopniem niepełnosprawności wspierające ich aktywność zawodową, pozwalające na otworzenie działalności gospodarczej, współfinansowane ze środków Urzędów Pracy i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Prowadziłam również szkolenia dla firm, korporacji, czy stowarzyszeń działających na rynku z zakresu analizy sprawozdań finansowych oraz aspektów związanych z systemem podatkowym.

14. Literatura wykorzystana przy omówieniu cyklu

- 1) Acosta Castellanos P.M., Queiruga-Dios A. (2022). From environmental education to education for sustainable development in higher education: a systematic review. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 23, 3.
- 2) Acs Z. J., Desai S., Hessels J. (2008). Entrepreneurship, economic development and institutions. *Small Business Economics*, 31(3).
- 3) Ali S., Akter S., Ymeri P., Fogarassy C. (2022). How the Use of Biomass for Green Energy and Waste Incineration Practice Will Affect GDP Growth in the Less Developed Countries of the EU (A Case Study with Visegrad and Balkan Countries). *Energies*, 15, 2308.
- 4) Anuszevska I., Podlejska K., Jackiewicz A., Filipek M. (2011). *Zrównowazona produkcja w działalności przedsiębiorstw*. Wydawnictwo PARP, Warszawa.

- 5) Aragón-Correa J. A., Rubio-López E. A. (2007). Proactive corporate environmental strategies: Myths and misunderstandings. *Long Range Planning*, 40(3).
- 6) Arin K. P., Huang V. Z., Minniti M., Nandialath A. M., Reich O. F. (2015). Revisiting the determinants of entrepreneurship: A Bayesian approach. *Journal of Management*, 41(2).
- 7) Bali Swain R., Yang-Wallentin F. (2020). Achieving sustainable development goals: predicaments and strategies. *International Journal of Sustainable Development & World Ecology*, 27:2.
- 8) Bansal P. (2002). The corporate challenges of sustainable development. *Academy of Management Perspectives*, 16, 2.
- 9) Beckman L. (2008). Do global climate change and the interest of future generations have implications for democracy?, *Environmental Politics*, 17:4.
- 10) Berkowitz P., Monfort P., Pieńkowski J. (2020). Unpacking the growth impacts of European Union Cohesion Policy: Transmission channels from Cohesion Policy into economic growth. *Reg. Stud.*, 54.
- 11) Bernatt M. (2009). *Spoleczna odpowiedzialność biznesu. Wymiar konstytucyjny i międzynarodowy*. Wydawnictwo Naukowe Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
- 12) Boehlke J. (2004). *Zacofanie i rozwój w teorii rozwoju społeczno-gospodarczego*. [w:] M. Haffer, W. Karaszewski (red.). *Czynniki wzrostu gospodarczego*. Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika, Toruń.
- 13) Borys T., Rogala P. (2008). *Jakość życia na poziomie lokalnym – ujęcie wskaźnikowe*. United Nations, Development Programme, Warszawa.
- 14) Bose S., Khan H.Z. (2022). Sustainable development goals (SDGs) reporting and the role of country-level institutional factors: An international evidence. *Journal of Cleaner Production*, 335, 130290.
- 15) Boudreau J., Ramstad P. (2005). Talentship, talent segmentation, and sustainability: A new HR decision science paradigm for a new strategy definition. *Human Resource Management*, 44(2).
- 16) Brzozowski T. (2015). Zrównoważony rozwój organizacji – odpowiedzialność środowiskowa. *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, 377.
- 17) Burdina A. A., Kaloshina M. N., Chizhik A. S. (2017). Comprehensive method of analyzing the investment potential of industrial enterprises. *Academy of Strategic Management*, 16(2), 9.

- 18) Burzyńska D., Hajdys D. (2021). Determinanty i źródła finansowania ekoinnowacji w polskich przedsiębiorstwach. *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Oeconomica*, 1, 352.
- 19) Camilleri M.A. (2017). Corporate sustainability and responsibility: creating value for business, society and the environment. *AJSSR*, 2.
- 20) Cantarero M.M.V. (2020). Of renewable energy, energy democracy, and sustainable development: A roadmap to accelerate the energy transition in developing countries. *Energy Research & Social Science*, 70, 101716.
- 21) Carree M., Van Stel A., Thurik R., Wennekers S. (2007). The relationship between economic development and business ownership revisited. *Entrepreneurship and Regional Development*, 19(3).
- 22) Carroll A.B. (2016). Carroll's pyramid of CSR: Taking another look. *Int. J. Corp. Soc. Responsib.*, 1.
- 23) Carter S., Shaw E. (2006). Women's business ownership: Recent research and policy developments. *Small Business Service Research Report*. DTI, London.
- 24) Cicirko M. (2022). Znaczenie czynników środowiskowego, społecznego i ładu korporacyjnego (ESG) we współczesnej gospodarce. Percepcja inwestycji ESG wśród studentów uczelni ekonomicznej. *Ubezpieczenia Społeczne. Teoria i praktyka*, 1.
- 25) D'Angelo V., Cappa F., Peruffo E. (2022). Green manufacturing for sustainable development: The positive effects of green activities, green investments, and non-green products on economic performance. *Business Strategy and the Environment*.
- 26) Das M., Rangarajan K., Dutta G. (2020). Corporate sustainability in SMEs: an Asian perspective. *Journal of Asia Business Studies*, 14, 1.
- 27) Dasgupta P. (2007). The idea of sustainable development. *Sustain Sci*, 2.
- 28) Dewi V. I., Soei C. T. L., Surjoko F. O. (2019). The impact of macroeconomic factors on firms' profitability (Evidence from fast moving consumer good firms listed on Indonesian stock exchange). *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 23(1).
- 29) Dvořáková L., Zborková J. (2014). Integration of sustainable development at enterprise level. *Procedia Engineering*, 69.
- 30) Dyllick T., Hockerts K. (2002). Beyond the case for corporate sustainability. *Business Strategy and the Environment*, 11.
- 31) Dymowski J., Szymańska M. (2009). CSR raport specjalny. *Społeczna odpowiedzialność biznesu*, dodatek dystrybuowany wraz z Brief, 2.

- 32) Elkington J. (1994). Towards the Sustainable Corporation: Win-Win-Win Business Strategies for Sustainable Development. *California Management Review*, 36(2).
- 33) Fiedor B., Kociszewski K. (2010). *Ekonomia rozwoju*. Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław.
- 34) Firlej K. (2011). Determinants of agricultural and food industry development— In the European Country. *Stowarzyszenie Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu. Roczniki Naukowe*, 13(1).
- 35) Folqué M., Escrig-Olmedo E., Santamaría T.C. (2021). Sustainable development and financial system: Integrating ESG risks through sustainable investment strategies in a climate change context. *Sustain. Dev*, 29.
- 36) Gillan S.L, Koch A., Laura T. (2021). Starks, Firms and social responsibility: A review of ESG and CSR research in corporate finance. *Journal of Corporate Finance*, 66,101889.
- 37) Godlewska J., Poskrobko B. (2008). Rola planu energetycznego gminy jako narzędzia ochrony powietrza i klimatu. *Ekonomia i Środowisko*, 2 (34).
- 38) Grabara J., Bajdro P., Mihaescu L. (2015). Steps of sustainable development implementation into enterprise activities. *Management of Sustainable Development*, 7(1).
- 39) Grudzewski W.M., Hejduk I.K., Sankowska A., Wańtuchowicz M. (2010). *Sustainability w biznesie, czyli przedsiębiorstwo przyszłości - zmiany paradygmatów i koncepcji zarządzania*. Wydawnictwo Poltext, Warszawa.
- 40) Grynia A. (2020) (red.). *Globalizacja. Integracja. Konkurencyjność. Współczesne dylematy*. Wydział Ekonomiczno – Informatyczny w Wilnie, Uniwersytet w Białymstoku, Wilno.
- 41) Hansen J., Kharecha P., Sato M., Masson-Delmotte V., Ackerman F., Beerling D.J., et al. (2013). Assessing “Dangerous Climate Change”: Required Reduction of Carbon Emissions to Protect Young People, Future Generations and Nature. *PLoS ONE*, 8(12).
- 42) Hart S. L. (1997). Beyond greening: strategies for a sustainable world. *Harvard Business Review*, 75, 1.
- 43) Holliday J.C.O., Schmidheiny S., Watts P. (2002). *Walking the Talk: The Business Case for Sustainable Development* (1st ed.). Routledge.
- 44) Isenberg D. (2010). How to start an entrepreneurial revolution. *Harvard Business Review*, 88(6).
- 45) Jeżowski P. (2016). Rozwój zrównoważony i jego nowe wyzwania. *Kwartalnik Kolegium Ekonomiczno-Społecznego. Studia i Prace*, 2.

- 46) Kielczewski D. (2010). *Zrównoważony rozwój – istota, interpretacje, związek ze społeczeństwem wiedzy*. [w:] B. Poskrobko (red.). *Ekonomia zrównoważonego rozwoju. Materiały do studiowania*. Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Białystok.
- 47) Klapper L., Laeven L., Rajan R. (2006). Entry regulation as a barrier to entrepreneurship. *Journal of Financial Economics*, 82(3).
- 48) Klewitz J., Hansen E G. (2014). Sustainability-oriented innovation of SMEs: a systematic review. *Journal of Cleaner Production*, 65.
- 49) Kolk A., van Tulder R. (2010). International business, corporate social responsibility and sustainable development. *International Business Review*, 19, 2.
- 50) Kołodko G. (1993). *Kwadratura Pięciokąta. Od załamania gospodarczego do trwałego wzrostu*. Poltext, Warszawa.
- 51) Latif B., Gunarathne N., Gaskin J., Ong T.S., Ali M. (2022). Environmental corporate social responsibility and pro-environmental behavior: The effect of green shared vision and personal ties. *Resources, Conservation and Recycling*, 186, 106572.
- 52) Latoszek E. (2016). *Koncepcja zrównoważonego rozwoju w teorii i praktyce ONZ*. [w:] E. Latoszek, Proczek M., Krukowska M. *Zrównoważony rozwój a globalne dobra publiczne w teorii i praktyce organizacji międzynarodowych*. Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa.
- 53) Leoński W. (2016). Narzędzia społecznej odpowiedzialności biznesu a wielkość przedsiębiorstwa. *Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, 254.
- 54) Leszczyński M. (2019). Bezpieczeństwo ekonomiczne, zmiany klimatyczne, wyzwania. *Ante Portas – Studia nad Bezpieczeństwem*, 1(12).
- 55) Li H., Yang Z., Yao X., Zhang H., Zhang, J. (2012). Entrepreneurship, private economy and growth: Evidence from China. *China Economic Review*, 23(4).
- 56) Lozano R. (2022). *Sustainable Development and Sustainability*. [in:] *Toward Sustainable Organisations. Strategies for Sustainability*. Springer, Cham.
- 57) MacDonald J. P. (2005). Strategic sustainable development using the ISO 14001 Standard. *Journal of Cleaner Production*, 13.
- 58) Mathiasson M.H., Jochumsen, H. (2022). Libraries, sustainability and sustainable development: a review of the research literature. *Journal of Documentation*, 78, 6.
- 59) Matinaro V., Liu Y., Lee T-R., Poesche J. (2019). Extracting key factors for sustainable development of enterprises: Case study of SMEs in Taiwan. *Journal of Cleaner Production*, 209.

- 60) Matos P. (2020). *ESG and responsible institutional investing around the world. A critical review*. CFA Institute Research Foundation.
- 61) McIntyre J. R., Ivanaj S., Ivanaj V. (2009). *Multinational enterprises and the challenge of sustainable development*. Edward Elgar Publishing Limited, Cheltenham-Northampton.
- 62) Meadowcroft J. (2000). Sustainable Development: a New(ish) Idea for a New Century?. *Political Studies*, 48.
- 63) Moon J. (2007). The contribution of corporate social responsibility to sustainable development. *Sustainable Development*, 15, 5.
- 64) Moritz A., Block J. H., Heinz A. (2016). Financing patterns of European SMEs—An empirical taxonomy. *Venture Capital*, 18(2).
- 65) Murphy D., Bendell J. (1997). *In the company of partners: business, environmental groups and sustainable development post-Rio*. Policy Press, Bristol, UK.
- 66) Olszewski L. (2000). *Polityka ekonomiczna w świetle współczesnych uwarunkowań wzrostu gospodarczego*. [w:] L. Olszewski (red.). *Dynamika procesów wzrostu gospodarczego i integracji drugiej połowy XX wieku*. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław.
- 67) Oželiene D. (2017). A review of enterprise sustainable development models: Critical appraisal, scientific proceedings. *International Scientific conference "High technologies. Business. Society*.
- 68) Pabian A. (2017). *Zrównoważone przedsiębiorstwo jako rezultat zarządzania strategicznego*. [w:] A. Sopińska, P. Wachowiak (red.). *Wyzwania współczesnego zarządzania strategicznego*. Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa.
- 69) Porter M. E., Kramer M. R. (2007). Strategy and society, the link between competitive advantage and corporate social responsibility. *Harvard Business Review*, 84(12).
- 70) Poskrobko B. (2013). Paradygmat zrównoważonego rozwoju jako wiodący kanon w badaniu nowych obszarów ekonomii. *Ekonomia i Środowisko*, 3(46).
- 71) Roselle P. (2016). The evolution of integrating ESG analysis into wealth management decisions. *J. Appl. Corp. Finance*, 28.
- 72) Ruggerio C.A. (2021). Sustainability and sustainable development: A review of principles and definitions. *Science of The Total Environment*, 786, 147481.
- 73) Sagan I. (2007). *Teorie rozwoju gospodarczego i ich praktyczne zastosowanie*. [w:] G. Gorzelak i A. Tucholska (red.). *Rozwój, region, przestrzeń*. MRR, Warszawa.
- 74) Samuelson P.A., Nordhaus W.D. (2000). *Ekonomia 2*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

- 75) Schaltegger S., Wagner M. (2011). Sustainable entrepreneurship and sustainability innovation: categories and interactions. *Business Strategy and the Environment*, 20(4).
- 76) Sciarelli M., Cosimato S., Landi G., Iandolo F. (2021). Socially responsible investment strategies for the transition towards sustainable development: the importance of integrating and communicating ESG. *The TQM Journal*, 33, 7.
- 77) Shah S. K., Pahnke E. C. (2014). Parting the ivory curtain: Understanding how universities support a diverse set of startups. *The Journal of Technology Transfer*, 39(5).
- 78) Stevenson L., Lundström A. (2007). Dressing the emperor: The fabric of entrepreneurship policy. *Handbook of Research on Entrepreneurship Policy*.
- 79) Suska M. (2021). Environmental Corporate Social Responsibility (ECSR) on the Example of Polish Champion Oil, Gas and Mining Companies. *Sustainability*, 13(11):6179.
- 80) Szychta A. (2022). Rola wytycznych UNCTAD-ISAR w monitorowaniu realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju przez przedsiębiorstwa. *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości*, 46, 1.
- 81) Trojanowski T. (2015). Przedsiębiorstwo wobec wyzwań zrównoważonego rozwoju. *Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej, Organizacja i zarządzanie*, 77.
- 82) Tsai K. H., Chang H. C., Peng C. Y. (2016). Refining the linkage between perceived capability and entrepreneurial intention: Roles of perceived opportunity, fear of failure and gender. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 12(4).
- 83) Wielewska I. (2019). Determinanty rozwoju ekoinnowacji w przedsiębiorstwach agrobiznesu. *Turystyka i Rozwój Regionalny*, 12.
- 84) Witek-Crabb A., (2005). *Zrównoważony rozwój przedsiębiorstw – więcej niż ekorozwój*. [w:] H. Brdulak, T. Gołębiowski. *Trans'05 Wspólna Europa, Zrównoważony rozwój przedsiębiorstwa a relacje z interesariuszami*. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa.
- 85) Xia B., Olanipekun A., Chen Q, Xie L., Liu Y. (2018). Conceptualising the state of the art of corporate social responsibility (CSR) in the construction industry and its nexus to sustainable development. *Journal of Cleaner Production*, 195.
- 86) Yang T. T., Li C. R. (2011). Competence exploration and exploitation in new product development: The moderating effects of environmental dynamism and competitiveness. *Management Decision*, 49(9).
- 87) Yifu LJ., Wang X. (2022). Dual Circulation: a New Structural Economics view of development. *Journal of Chinese Economic and Business Studies*, 20:4.

- 88) Yu Z., Rehman Khan S.A., Ponce P., Lopes de Sousa Jabbour A.B., Chiappetta Jabbour C.J. (2022). Factors affecting carbon emissions in emerging economies in the context of a green recovery: Implications for sustainable development goals. *Technological Forecasting and Social Change*, 176, 121417.
- 89) Zhou G., Liu L., Luo S. (2022). Sustainable development, ESG performance and company market value: Mediating effect of financial performance. *Business Strategy and the Environment*, 31,7.
- 90) Zhou Z., Liu W., Cheng P., Li Z. (2022). The Impact of the Digital Economy on Enterprise Sustainable Development and Its Spatial-Temporal Evolution: An Empirical Analysis Based on Urban Panel Data in China. *Sustainability*, 14, 11948.